

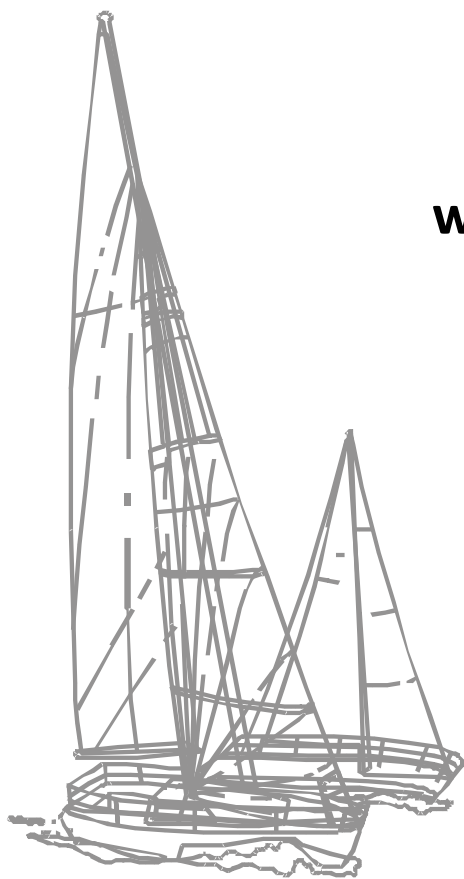

Urząd Statystyczny w Olsztynie
Statistical Office in Olsztyn

TURYSTYKA

**w województwie
warmińsko-mazurskim
w 2014 r.**

TOURISM
**in Warmińsko-Mazurskie
Voivodship
in 2014**

Informacje i opracowania statystyczne

Statistical information and elaborations

Olsztyn 2015

Zespół redakcyjny:

Editorial board:

Przewodniczący <i>President</i>	Janusz Pappelbon
Redaktor główny <i>Editor-in-chief</i>	Elżbieta Lorek
Członkowie <i>Members</i>	Monika Borawska, Jacek Grzelak, Eliza Panfiłow
Sekretarz <i>Secretary</i>	Agnieszka Wobolewicz
Redakcja merytoryczna <i>Essential editing</i> Warmińsko-Mazurski Ośrodek Badań Regionalnych <i>Warmińsko-Mazurski</i> <i>Centre for Regional Surveys</i>	Joanna Balcerzak-Kalata, Anna Rajkiewicz
Skład komputerowy i grafika <i>Type setting and graphic</i>	Joanna Balcerzak-Kalata, Ludwika Koniarz
Zdjęcia <i>Photos</i>	Joanna Balcerzak-Kalata

ISBN 978-83-63285-32-6

Przy publikowaniu danych Urzędu Statystycznego prosimy o podanie źródła

When publishing Statistical Office data please indicate source

Publikacja dostępna w Internecie
Publication available on the Internet

olsztyn.stat.gov.pl

Druk
Printing

Urząd Statystyczny w Olsztynie
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82

URZĄD STATYSTYCZNY W OLSZTYNIE
10-959 Olsztyn, ul. Kościuszki 78/82
tel. 89 524-36-66; fax 89 524-36-67
<http://olsztyn.stat.gov.pl>
e-mail: SekretariatUSOls@stat.gov.pl

PRZEDMOWA

Turystyka w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 r. jest kolejną edycją opracowania wydawanego przez Urząd Statystyczny w Olsztynie poświęconego turystyce. Publikacja prezentuje specyfikę województwa wynikającą z jego położenia i krajobrazu, przedstawia infrastrukturę turystyki oraz informacje na temat ruchu i usług turystycznych.

Opracowanie zawiera informacje o turystycznych obiektach noclegowych i ich działalności. Obejmuje także dane o ruchu granicznym oraz podmiotach gospodarki narodowej prowadzących działalność gospodarczą związaną z turystyką. Analiza przedstawionych aspektów turystyki w warmińsko-mazurskim została przeprowadzona w oparciu o dane z 2014 r., natomiast tendencje badanych zjawisk zaprezentowano na przestrzeni lat 2005–2014. Ponadto, w celu przedstawienia możliwie pełnego obrazu turystyki najważniejsze dane w województwie zostały ukazane na tle kraju oraz pozostałych województw. Z myślą o osobach potrzebujących danych do bardziej szczegółowych analiz, informacje przygotowano w wersji elektronicznej (format xls) i dołączono na płycie CD.

W publikacji wykorzystano dane statystyczne pochodzące z badań prowadzonych przez Główny Urząd Statystyczny, Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze, a także informacje Straży Granicznej.

Składam serdeczne podziękowania wszystkim osobom i instytucjom za udostępnione informacje, które przyczyniły się do wzbogacenia zawartości niniejszej publikacji. Wyrażam jednocześnie nadzieję, że opracowanie dostarczy cennych informacji wszystkim zainteresowanym turystyką w województwie warmińsko-mazurskim.

Dyrektor
Urzędu Statystycznego w Olsztynie

Marek Morze

PREFACE

Tourism in Warmińsko-Mazurskie Voivodship in 2014 is the next edition of the publication about tourism presented by the Statistical Office in Olsztyn. This publication presents specific character of voivodship resulting from its location and landscape, describes tourist infrastructure and presents information about tourist traffic and services.

The elaboration contains information about tourist accommodation establishments and their activity. It also describes data about border traffic and entities of the national economy conducting economic activity connected with tourism. Analysis of presented aspects of tourism in warmińsko-mazurskie voivodship was conducted on the basis of data from 2014, while trends of analysed occurrences were presented within the space of years 2005–2014. In addition the most important data of the voivodship were showed against the background of the country and other voivodships. With thought of persons who need data for more detailed analysis, information was prepared in an electronic form (xls format) and enclosed on CD.

Statistical data used in this publication were obtained in researches conducted by the Central Statistical Office, the Polish Tourist Association and also from the Border Guard.

I thank all people and institutions for provided information that supplemented content of this publication. At the same time I hope this elaboration will deliver valuable information for all persons interested in tourism in warmińsko-mazurskie voivodship.

Director
of the Statistical Office in Olsztyn

Marek Morze

SPIS TREŚCI

PRZEDMOWA	
UWAGI METODYCZNE	
Źródła i zakres danych	
Objaśnienia podstawowych pojęć	
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA	
Potencjał turystyczny województwa.....	
Obiekty noclegowe	
Miejsca noclegowe	
Gęstość bazy noclegowej.....	
Funkcja turystyczna obszarów	
Różnorodność infrastruktury noclegowej	
Stopecień wykorzystania miejsc noclegowych.....	
Korzystający z noclegów	
Rozwój bazy noclegowej.....	
Turyści zagraniczni	
Sezonowość popytu turystycznego.....	
Gęstość ruchu turystycznego	
Udzielone noclegi.....	
Długość pobytu turystów	
Intensywność ruchu turystycznego.....	
Gminne różnicowanie turystyki.....	
Zaplecze gastronomiczne.....	
Ruch graniczny	
Działalność PTTK	
Rozwój przedsiębiorstw turystycznych..	
Wypożyczalnie	
Ścieżki rowerowe	
Wydatki samorządowe na działania turystyczne	

TABLICE NA PŁYCCIE CD

I. Ważniejsze dane o turystyce w województwie
II. Województwo warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2012 r.
III. Województwo warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2013 r.
IV. Województwo warmińsko-mazurskie na tle kraju w 2014 r.
V. Powiaty na tle województwa w 2012 r.
VI. Powiaty na tle województwa w 2013 r.

CONTENTS

PREFACE	3
METHODICAL NOTES	
<i>Sources and range of data</i>	7
<i>Explanation of basic definitions</i>	9
RESULTS OF SURVEYS – SYNTHESIS	12
<i>Tourist potential of voivodship</i>	12
<i>Accommodation establishments</i>	14
<i>Bed places</i>	17
<i>Accommodation facilities density</i>	19
<i>Tourist function of regions</i>	20
<i>Diversity of accommodation establishments</i>	21
<i>Occupancy rate of bed places</i>	22
<i>Tourists accommodated</i>	24
<i>Development of accommodation facilities</i>	26
<i>Foreign tourists</i>	27
<i>Seasonality of tourist demand</i>	28
<i>Tourist traffic density</i>	30
<i>Overnight stays</i>	31
<i>Duration of tourist stay</i>	32
<i>Tourist traffic intensity</i>	33
<i>Diversity of tourism in gminas</i>	35
<i>Catering units infrastructure</i>	36
<i>Border traffic</i>	37
<i>Activity of PTTK</i>	38
<i>Development of tourist establishments..</i>	39
<i>Tourists vehicles and facilities hire</i>	41
<i>Bicycle paths</i>	42
<i>Self-government expenditures on tourist actions</i>	43

TABLES ON CD

I. Major data on tourism in the voivodship
II. Warmińsko-Mazurskie Voivodship against the background of the country in 2012
III. Warmińsko-Mazurskie Voivodship against the background of the country in 2013
IV. Warmińsko-Mazurskie Voivodship against the background of the country in 2014
V. Powiaty against the background of the voivodship in 2012
VI. Powiaty against the background of the voivodship in 2013

Str.
Page

VII. Powiaty na tle województwa
w 2014 r.

VII. *Powiats against the background of the
voivodship in 2014*

VIII. Turystyczne obiekty noclegowe
w gminach

VIII. *Tourist accommodation establishments in
gminas*

**W języku angielskim: przedmowa, spis treści i tablice.
In English version: preface, contents and tables.**

OBJAŚNIENIA ZNAKÓW UMOWNYCH

EXPLANATION OF SYMBOLS

Kreska /-/	- zjawisko nie wystąpiło, <i>magnitude zero,</i>
Znak „x”	- wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe, <i>not applicable,</i>
„W tym” „Of which”	- oznacza, że nie podaje się wszystkich składników sumy, <i>indicates that not all elements of the sum are given,</i>
Kropka (.)	- oznacza zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych, <i>data not available or not reliable,</i>
Znak Δ	- oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji PKD 2007. <i>categories of applied PKD 2007 classification are presented in abbreviated form.</i>

WAŻNIEJSZE SKRÓTY

MAJOR ABBREVIATIONS

tys.	= tysiąc	km ²	= kilometr kwadratowy
thous.	<i>thousand</i>		<i>square kilometre</i>
PKD	= Polska Klasyfikacja Działalności <i>Polish Classification of Activities</i>	mln	= milion <i>million</i>

SKRÓTY NAZW SEKCJI PKD

ABBREVIATED NAMES OF PKD SECTIONS

skrót	pełna nazwa sekcji PKD	abbreviation	complete name of PKD section
Zakwaterowanie i gastronomia	Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	<i>Accommodation and catering</i>	<i>Accommodation and food service activities</i>
Gastronomia	Działalność usługowa związana z żywnością	<i>Catering</i>	<i>Food and beverage service activities</i>
Działalność związana z turystyką	Działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostała działalność usługowa w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane	<i>Tourism activities</i>	<i>Travel agency, tour operator and other reservation service and related activities</i>

Ze względu na elektroniczną technikę przetwarzania danych, w niektórych przypadkach sumy składników mogą się różnić od podanych wielkości „ogółem”.

UWAGI METODYCZNE

I. Źródła i zakres danych

Baza noclegowa turystyki

Dane o stanie i wykorzystaniu bazy noclegowej turystyki w niniejszym opracowaniu pochodzą ze stałego badania statystycznego Głównego Urzędu Statystycznego i dotyczą obiektów posiadających 10 lub więcej miejsc noclegowych. W 2010 r., w związku z koniecznością podjęcia działań dostosowujących badanie do nowego Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 692/2011 z dnia 6 lipca 2011 r. w sprawie europejskiej statystyki w dziedzinie turystyki, rozszerzono zakres podmiotowy badania bazy noclegowej – oprócz obiektów zbiorowego zakwaterowania objęto obiekty indywidualnego zakwaterowania (pokoje gościnne/kwatery prywatne i kwatery agroturystyczne), posiadające 10 i więcej miejsc noclegowych. Dane w nowym układzie prezentowane są od 2012 r.

Jednostki sprawozdawcze podają: dokładną lokalizację, rodzaj i kategorię obiektu, liczbę pokoi, miejsc noclegowych, placówek gastronomicznych. Ponadto informują o wykorzystaniu obiektu w poszczególnych miesiącach, tj. o liczbie dni działalności obiektu, nominalnej liczbie miejsc noclegowych lub pokoi, a także o liczbie osób korzystających z zakwaterowania oraz liczbie udzielonych noclegów i wynajętych pokoi (z wyodrębnieniem turystów zagranicznych).

W statystyce bazy noclegowej przyjęto następujące rozwiązania:

- dane dotyczące obiektów i miejsc noclegowych obejmują wszystkie obiekty czynne w dniu 31 VII oraz obiekty ewentualnie nieczynne w tym dniu, ale czynne w innych dniach badanego miesiąca; przyjęto dla nich maksymalną liczbę miejsc;
- do liczby dni działalności obiektu nie wlicza się przerw międzyturnusowych, z powodu remontu, dezynfekcji, itp.;
- przez obiekt czynny rozumie się obiekt, którego co najmniej część była dostępna dla turystów (niezależnie od tego czy był on faktycznie wykorzystywany) w badanym okresie;
- stopień wykorzystania obiektu - wyrażony w procentach – wynika z porównania faktycznie udzielonych noclegów do nominalnej liczby miejsc noclegowych (suma miejsc noclegowych przygotowanych dla turystów w każdym dniu działalności obiektu), a dodatkowo dla hoteli, moteli, pensjonatów i innych obiektów hotelowych z porównania faktycznie wynajętych pokoi do nominalnej liczby pokoi;
- korzystający z noclegów to liczba osób (turystów), które rozpoczęły pobyt w obiekcie w danym miesiącu (tj. zostały zameldowane). Oznacza to, że osoby przebywające w obiekcie na przełomie miesięcy, w opracowaniach będą ujmowane tylko raz, czyli będą wykazywane tylko w jednym miesiącu (tj. w chwili zameldowania);
- liczba udzielonych noclegów to iloczyn osób (turystów) i liczby dni (nocy) ich pobytu;
- liczba wynajętych pokoi w hotelach, motelach, pensjonatach i innych obiektach hotelowych, oznacza sumę pokoi wynajętych w każdym dniu działalności obiektu, bez względu na liczbę osób (turystów) nocujących w tych pokojach;
- restauracja to zakład gastronomiczny dostępny dla ogółu konsumentów, z pełną obsługą kelnerską, oferujący całodzienne wyżywienie o szerokim asortymencie potraw i napojów podawanym konsumentom według karty jadłospisowej;
- do barów i kawiarni zaliczono także herbaciarnie, winiarnie, piwiarnie, jadłodajnie, itp.;
- do punktów gastronomicznych zaliczono także smażalnie, pijalnie, lodziarnie, bufety;
- do obliczania wskaźników charakteryzujących ruch turystycznego wykorzystano liczbę ludności według faktycznego miejsca zamieszkania na dzień 30 VI.

Ruch graniczny

Informacje o ruchu granicznym opracowywane są na podstawie danych statystycznych Straży Granicznej. Rejestracja ruchu granicznego polega na ewidencji osób i środków transportu odprawionych na wszystkich polskich przejściach granicznych. Prowadzona jest ona w sposób ciągły. Dane statystyczne opracowywane są dla każdego przejścia granicznego imiennie. Zawierają informacje o liczbie odpraw dokonanych na granicy w podziale na odprawy dotyczące Polaków i cudzoziemców – według kierunków (do i z Polski) i rodzajów ruchu (paszportowy, obsługa środków transportu, uproszczony i inny). W przypadku cudzoziemców wjeżdżających do Polski określa się ich obywatelstwo (na podstawie kraju, który wydał dokument podróży) i deklarowane przez nich cele pobytu w Polsce.

W statystyce ruchu granicznego przyjęto następujące rozwiązania:

- dane dotyczące przyjazdów i wyjazdów zagranicznych ujmują odprawy osób przekraczających granicę na podstawie paszportów oraz – w przypadku obywateli UE – innych dowodów tożsamości;
- od 2011 r. dane dotyczące liczby przyjazdów i wyjazdów dotyczą pasażerów jak również obsługi środków transportu, poprzednio obejmowały jedynie pasażerów;
- w liczbie odpraw Polaków wjeżdżających za granicę uwzględnione są także odprawy osób posługujących się paszportami konsularnymi i dyplomatycznymi oraz osób wjeżdżających na stałe za granicę;
- liczba odpraw cudzoziemców przybyłych do Polski obejmuje również odprawy osób przyjeżdżających na stałe.

W badaniu ruchu granicznego pracownicy Straży Granicznej rejestrują przekroczenia granicy (dokonane odprawy), a nie osoby. Liczba odpraw nie oznacza więc liczby osób przekraczających granicę. Osoba przekraczająca granicę kilkakrotnie liczona jest tyle razy, ile razy granicę tę przekracza. Ta sama zasada dotyczy pojazdów mechanicznych.

Od 2008 r. dane dotyczące przekroczeń granic obejmują jedynie granice Polski będące jednocześnie zewnętrznymi granicami strefy Schengen – Polska stała się częścią strefy Schengen z dniem 21 grudnia 2007 r.

Od 2013 r. dane obejmują mały ruch graniczny (porozumienie o małym ruchu granicznym z Obwodem kaliningradzkim weszło w życie 27.07.2012 r.).

Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze

Informacje statystyczne dotyczące stanu i działalności klubów i kół PTTK opracowane zostały na podstawie rocznej sprawozdawczości tej organizacji (formularz TK-0). Sprawozdanie zawiera informacje o liczbie klubów i kół oraz ich członków, wycieczkach turystyki powszechnej i kwalifikowanej oraz ich uczestnikach. Ponadto zbierane są dane statystyczne o kadrze szkoleniowej (przodownicy i instruktorzy), działalności klubów turystyki kwalifikowanej według dyscyplin, przewodnikach turystycznych, przyznanych odznakach oraz szlakach turystycznych.

II. Objasnienia podstawowych pojęć

Turystyka – oznacza czynności odwiedzających, którzy podejmują podróż do głównego miejsca docelowego położonego poza ich zwykłym otoczeniem, na okres krótszy niż rok, w dowolnym głównym celu służbowym, wypoczynkowym lub innym celu osobistym, innym niż zatrudnienie przez podmiot miejscowy dla odwiedzanego miejsca.

Istnieją trzy podstawowe formy turystyki zależne od rozpatrywanego obszaru:

- **turystyka krajowa** oznacza podróże w granicach państwa członkowskiego (Polski) odbywane przez odwiedzających będących rezydentami tego państwa członkowskiego;
- **turystyka przyjazdowa** oznacza podróże do państwa członkowskiego (Polski) odbywane przez odwiedzających niebędących rezydentami tego państwa członkowskiego;
- **turystyka wyjazdowa** oznacza podróże rezydentów państwa członkowskiego (Polski) do miejsc poza granicami tego państwa członkowskiego.

W przypadku niniejszej publikacji omawianym obszarem jest województwo.

Odwiedzający – uczestnicy turystyki. Określenie to dotyczy każdej osoby podróżującej do miejsca znajdującego się poza jej zwykłym otoczeniem, na czas nie dłuższy niż 12 kolejnych miesięcy, jeśli podstawowym celem podróży nie jest podjęcie działalności zarobkowej wynagradzanej ze środków pochodzących z odwiedzanego miejsca.

Kategoria „odwiedzający” (krajowi i międzynarodowi) dotyczy **turystów** (tzn. odwiedzających, którzy przynajmniej przez jedną noc korzystali z miejsc zbiorowego lub indywidualnego zakwaterowania w odwiedzanym miejscu) i **odwiedzających jednodniowych (beznoclegowych)**.

Turystyczne obiekty noclegowe

Hotel – obiekt zlokalizowany głównie w zabudowie miejskiej, dysponujący co najmniej 10 pokojami, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych, świadczący szeroki zakres usług związanych z pobytem gości. Każdy hotel musi zapewnić podawanie śniadań. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii hoteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Motel – obiekt hotelarski zlokalizowany przy trasach komunikacji drogowej, który poza usługami hotelarskimi przystosowany jest również do świadczenia usług motoryzacyjnych i dysponuje parkingiem. Motel musi posiadać co najmniej 10 pokoi, w tym większość miejsc w pokojach jedno- i dwuosobowych. Każdy motel musi zapewnić podawanie śniadań. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii moteli: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Pensjonat – obiekt hotelarski, który świadczy usługi hotelarskie łącznie z całodziennym wyżywieniem i dysponuje co najmniej 7 pokojami. Musi świadczyć usługi gastronomiczne w formie podawania co najmniej dwóch posiłków dziennie. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się pięć kategorii pensjonatów: najwyższa – 5 gwiazdek, najniższa – 1 gwiazdka.

Inny obiekt hotelowy – obiekt noclegowy, podzielony na pokoje, podlegający jednemu zarządowi, świadczący pewne usługi, w tym przynajmniej codzienne sprzątnięcie pokoi, śnięcie łóżek i mycie urządzeń sanitarnych (np. obiekt spełniający zadania hotelu, motelu lub pensjonatu, któremu nie została nadana kategoria).

Dom wycieczkowy – obiekt położony na obszarze zabudowanym lub w pobliżu zabudowy, posiadający co najmniej 30 miejsc noclegowych, dostosowany do samoobsługi klientów oraz świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Każdy dom wycieczkowy musi posiadać przynajmniej jedną placówkę gastronomiczną. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie domów wycieczkowych: najwyższa – kat. I, najniższa – kat. III.

Schronisko – obiekt położony poza obszarem zabudowanym, przy szlakach turystycznych, świadczący minimalny zakres usług związanych z pobytem klientów. Schronisko powinno stworzyć możliwość skorzystania z usług gastronomicznych lub sporządzenia posiłku. Pojęcie „schronisko” nie obejmuje schronisk młodzieżowych.

Schronisko młodzieżowe – obiekt przeznaczony do indywidualnej i grupowej turystyki młodzieżowej, dostosowany do samoobsługi klientów. Schronisko młodzieżowe jest placówką zlokalizowaną w samodzielny budynku lub w wydzielonej części budynku. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się trzy kategorie schronisk młodzieżowych: najwyższa – kat. I, najniższa – kat. III.

Szkolne schronisko młodzieżowe – (podgrupa wprowadzona od 2004 r. – wyodrębniona ze „schronisk młodzieżowych”) placówka oświatowo-wychowawcza umożliwiająca rozwijanie zainteresowań i uzdolnień oraz korzystanie z różnych form wypoczynku i organizacji czasu wolnego.

Ośrodek wczasowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z wczasami.

Ośrodek kolonijny – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do świadczenia wyłącznie lub głównie usług związanych z koloniami.

Ośrodek szkoleniowo-wypoczynkowy – obiekt (lub zespół obiektów) noclegowy przeznaczony i przystosowany do przeprowadzania kursów, konferencji, szkoleń, zjazdów, itp. Może być także przystosowany do świadczenia usług wczasowych.

Dom pracy twórczej – obiekt, w którym są zapewnione właściwe warunki do wykonywania pracy twórczej i wypoczynku twórców, wykorzystywany również (głównie przez ich rodziny) jako ośrodek wczasowy.

Zespół domków turystycznych – domki turystyczne – budynki niepodpiwniczone, posiadające nie więcej niż cztery pokoje, dostosowane do świadczenia usług typu hotelarskiego. Domki mogą tworzyć zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych oraz organizacyjnie wchodzić w skład innych obiektów noclegowych. W grupie zespoły ogólnodostępnych domków turystycznych mogą znajdować się również miejsca kempingowe.

Kemping – teren zwykle zadrzewiony, strzeżony, oświetlony, mający stałą obsługę recepcyjną i wyposażony w urządzenia (sanitarne, gastronomiczne, rekreacyjne), umożliwiające turystom nocleg w namiotach, mieszkalnych przyczepach samochodowych, a także przyrządzanie posiłków oraz parkowanie pojazdów samochodowych. W zależności od wyposażenia i zakresu świadczonych usług wyróżnia się cztery kategorie kempingów: najwyższa – 4 gwiazdki, najniższa – 1 gwiazdka.

Pole biwakowe – wydzielone miejsce, niestrzeżone, umożliwiające turystom nocleg w namiotach. Na polu biwakowym znajdują się punkty poboru wody pitnej, podstawowe urządzenia sanitarne i tereny rekreacyjne.

Ośrodek wypoczynku sobotnio-niedzielnego i świątecznego – zespół obiektów i urządzeń zlokalizowanych w niedużej odległości od aglomeracji miejskiej w bezpośrednim sąsiedztwie terenów o walorach przyrodniczych korzystnych dla rekreacji, w strefach z zapewnioną komunikacją środkami

przewozu publicznego. Ośrodek wyposażony jest zgodnie z potrzebami krótkotrwałego wypoczynku i rekreacji. Umożliwia obsłużenie jednocześnie znacznej liczby osób o różnych upodobaniach. Obiekty noclegowe wchodzące w skład ośrodka mogą być wykorzystywane na potrzeby wczasów.

Hostel – obiekt noclegowy o standardzie różniącym się od obiektów hotelowych głównie liczbą miejsc w pokojach, łóżkami piętrowymi i współdzieleniem części wyposażenia oraz pomieszczeń przeznaczonych dla gości (np. wspólna kuchnia/łazienka). Charakterystyczne dla hostelu jest wynajmowanie łóżka, a nie pokoju. Pokoje w hostelach to najczęściej dormy, czyli pokoje wieloosobowe, a także pokoje indywidualne: 1-, 2- i 3-osobowe.

Zakład uzdrowiskowy – zakład świadczący usługi w zakresie opieki zdrowotnej położony na terenie uzdrowiska i wykorzystujący przy udzielaniu świadczeń zdrowotnych naturalne zasoby lecznicze uzdrowiska. Zakłady uzdrowiskowe wykazują wszystkie miejsca noclegowe przeznaczone do dyspozycji turystów, w tym kuracjuszy.

Pokoje gościnne (kwatery prywatne) – rodzaj obiektu zakwaterowania turystycznego, który stanowią umeblowane pomieszczenia i lokale (z wyjątkiem kwater agroturystycznych) w mieszkaniach, domach i innych budynkach mieszkalnych należących do osób fizycznych lub prawnych (z wyjątkiem rolników) wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Kwaterna agroturystyczna – rodzaj obiektu zakwaterowania turystycznego, który stanowią pokoje i domy mieszkalne oraz przystosowane budynki gospodarcze (po adaptacji) w gospodarstwach wiejskich (rolnych, hodowlanych, ogrodniczych czy rybackich), będące własnością rolników, wynajmowane turystom na noclegi za opłatą.

Pozostałe niesklasyfikowane – obiekty, które w czasie niepełnego wykorzystania zgodnie z ich przeznaczeniem lub w części, pełnią funkcję obiektu noclegowego dla turystów. Są to m.in. internaty, domy studenckie, ośrodki rekreacyjno-sportowe, itp.

Szlaki turystyczne – trasy (przede wszystkim piesze) wytyczone w terenie ze względu na walory krajobrazowe (z uwzględnieniem warunków bezpieczeństwa turystów i przepisów ochrony środowiska), oznaczone umownymi znakami umożliwiającymi odnalezienie właściwej drogi – zalecanej lub obligatoryjnej.

Wskaźniki charakteryzujące intensywność ruchu turystycznego:

- gęstości bazy noclegowej (nasycenia bazą noclegową) według Charvata – relacja liczby miejsc noclegowych do liczby mieszkańców;
- funkcji turystycznej Baretje'a i Deferta – stosunek liczby miejsc noclegowych do liczby mieszkańców;
- rozwoju bazy noclegowej – relacja korzystających z noclegów w ciągu roku do liczby miejsc noclegowych;
- gęstości ruchu turystycznego – stosunek liczby korzystających z noclegów w ciągu roku do powierzchni w km²;
- intensywności ruchu turystycznego według Schneidera – stosunek liczby korzystających z noclegów w ciągu roku do liczby mieszkańców;
- intensywności ruchu turystycznego według Charvata – stosunek liczby udzielonych noclegów w ciągu roku do liczby mieszkańców.

Wskaźniki rozwoju przedsiębiorstw turystycznych:

- udział liczby podmiotów gospodarczych zajmujących się turystyką do liczby wszystkich podmiotów gospodarczych;
- liczba podmiotów gospodarczych zajmujących się turystyką przypadających na 1 mieszkańca;
- udział liczby podmiotów gospodarczych zajmujących się turystyką na km².

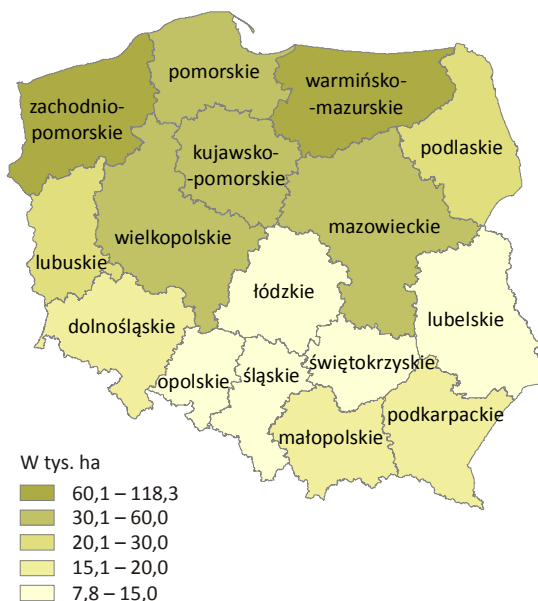
WYNIKI BADAŃ – SYNTEZA

Potencjał turystyczny województwa

Województwo warmińsko-mazurskie wyróżniają szczególne walory przyrodnicze, przede wszystkim duże kompleksy leśne, liczne jeziora oraz bogata fauna i flora. Znajdują się tutaj największe jeziora w kraju: Śniardwy i Mamry, a także Jeziorak, najdłuższe polskie jezioro, na którym położona jest największa śródlądowa wyspa Europy – Wielka Żuława. Jeziora są połączone kanałami i rzekami, tworząc wielokilometrowy system szlaków wodnych i stanowiąc tereny sprzyjające uprawianiu sportów wodnych (żeglarstwa, kajakarstwa, windsurfingu, wędkowania i nurkowania). Atrakcją regionu jest Kanał Elbląski z systemem pochylni umożliwiającym przemieszczanie statku po lądzie.

Środowisko naturalne województwa jest mało przekształcone i mało zanieczyszczone. Obszar warmińsko-mazurskiego (z wyjątkiem gminy Kisielice) wraz z województwem podlaskim oraz niektórymi gminami województwa mazowieckiego, pomorskiego i kujawsko-pomorskiego należy do regionu Zielonych Płuc Polski. Podstawą wyodrębnienia tego regionu są unikatowe w skali kraju i Europy cechy środowiska przyrodniczego.

Powierzchnia jezior i rzek według województw w 2014 r.

Powierzchnia jezior i rzek według powiatów w 2014 r.

Bogactwem województwa są lasy i puszcze, z licznymi parkami krajobrazowymi, rezerwatami i pomnikami przyrody oraz z żyjącymi dziko zwierzętami. W lesie można spotkać m.in. żubry, łosie i bobry. Region zamieszkują także liczne gatunki ptaków – m.in. bociany, łabędzie, kormorany, głuszce i żurawie. Obszary prawnie chronione stanowią niemalże połowę powierzchni województwa. Największym kompleksem leśnym jest porośnięta lasami sosnowymi i świerkowymi Puszcza Piska zajmująca obszar około 1000 km². Najpiękniejsze krajobrazy objęte są ochroną w jednym z ośmiu znajdujących się na terenie województwa parków krajobrazowych, a najcenniejsze obiekty przyrodnicze objęte są ochroną rezerwatową.

Turystyczny krajobraz województwa tworzą również zamki, kościoły oraz dworki i pałace związane z historią regionu. Uatrakcyjnieniem pobytu może być poznanie folkloru, tradycji, twórczości ludowej, a także potraw kuchni regionalnej. Województwo proponuje szeroką ofertę imprez kulturalnych, sportowych, rozrywkowych i artystycznych.

Szczególne walory przyrodnicze i liczne zabytki warmińsko-mazurskiego czynią z jego terenów jeden z najpiękniejszych regionów Polski, który od lat przyciąga turystów zarówno krajowych, jak i zagranicznych.

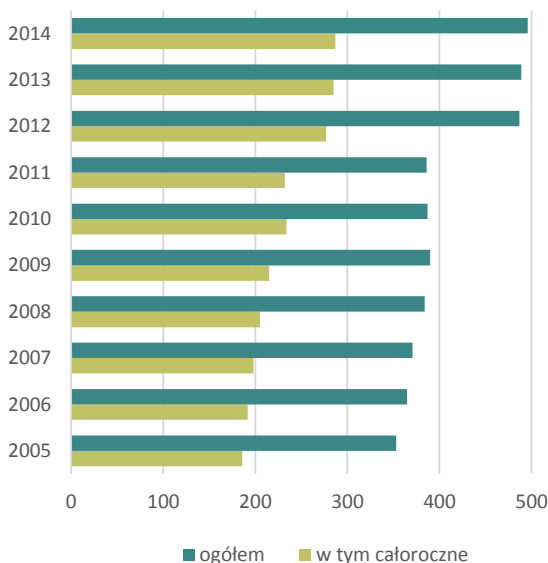
Obiekty noclegowe

W lipcu 2014 r. w województwie warmińsko-mazurskim do dyspozycji turystów pozostawało 496 obiektów noclegowych, posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych. Ponad połowa to obiekty całoroczne.

Od początku badanego okresu, czyli od 2005 r., zauważalny jest stały przyrost liczby obiektów noclegowych. W 2012 r. do statystyki obiektów zbiorowego zakwaterowania dodano obiekty indywidualnego zakwaterowania (pokoje gościnne i kwatery agroturystyczne), stąd widoczny jest nagły wzrost liczby obiektów. Powiększająca się w ostatnich trzech latach liczba obiektów noclegowych wynika z przyrostu liczby obiektów indywidualnych, natomiast liczba obiektów zbiorowego zakwaterowania nieznacznie spadła.

Pod względem liczby turystycznych obiektów noclegowych w 2014 r. województwo warmińsko-mazurskie zajmowało 8 lokatę w Polsce. W kilku ostatnich latach było podobnie. Województwa o największej liczbie obiektów infrastruktury noclegowej to pomorskie, małopolskie i zachodniopomorskie. Najmniej obiektów funkcjonowało w opolskim, świętokrzyskim, podlaskim i lubuskim. Należy jednak pamiętać, iż sama liczba obiektów, bez analizy ich wielkości, nie świadczy o zaopatrzeniu regionów w infrastrukturę noclegową.

Turystyczne obiekty noclegowe w latach 2005–2014

Turystyczne obiekty noclegowe według województw w 2014 r.

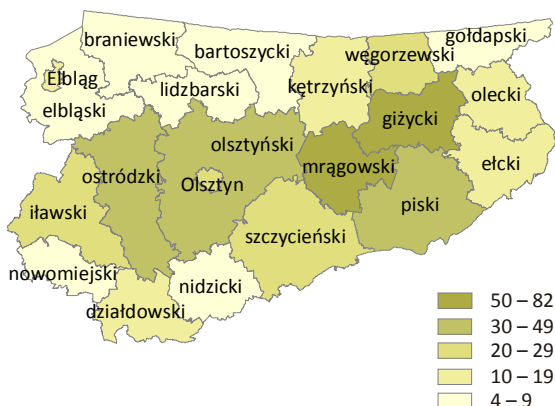

Zróżnicowanie liczby turystycznych obiektów noclegowych w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego w 2014 r. było dość duże. Wahało się od 4 obiektów w powiecie nowomiejskim (po 7 w elbląskim i nidzickim) do 82 w powiecie mrągowskim. Rozbudowaną infrastrukturą noclegową cechowały się też powiaty giżycki i olsztyński.

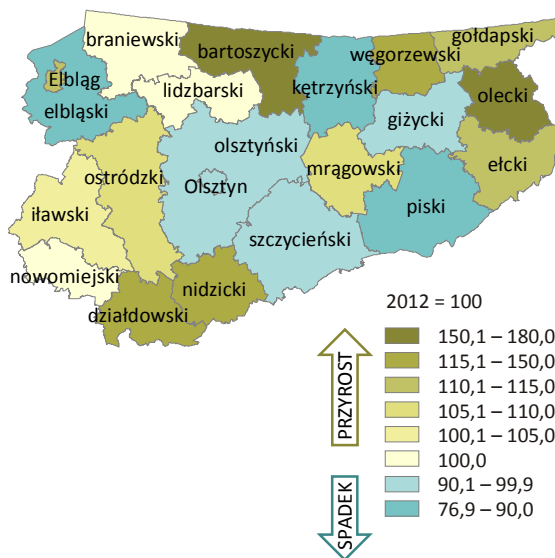
W porównaniu z 2005 r. największy przyrost liczby obiektów zanotowano w powiatach giżyckim, mrągowskim piskim, natomiast w oleckim i braniewskim nastąpił spadek. Jak już wspomniano, dołączenie do statystyki obiektów zbiorowego zakwaterowania obiektów indywidualnych nieco zaburzyło obraz zmian. Porównując z 2012 r. widać, iż spadek dotknął aż 7 powiatów – w największym stopniu kętrzyński, elbląski i piski. Powiatami, w których zaobserwowano przyrost liczby obiektów turystycznych były m.in. bartoszycki, olecki i działdowski.

Spśród wszystkich obiektów w województwie ok. 58% stanowiły jednostki działające cały rok. Udział obiektów całorocznych na przestrzeni lat nieco się zwiększył (włączenie do statystyki infrastruktury noclegowej kwater agroturystycznych i pokoi gościnnych w ostatnich trzech latach utrudnia analizę zjawiska, ale po ich wykluczeniu pokazuje się wyraźny trend rosnący).

Turystyczne obiekty noclegowe według powiatów w 2014 r.

Zmiana liczby turystycznych obiektów noclegowych w powiatach w latach 2012-2014

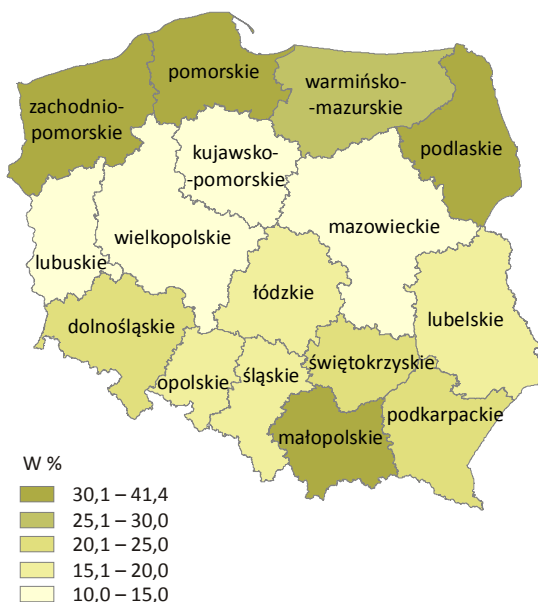

W 2014 r. co czwarty turystyczny obiekt noclegowy był obiektem indywidualnego zakwaterowania (pokojem gościnnym lub kwaterą agroturystyczną). Odsetek obiektów indywidualnych uplasował warmińsko-mazurskie na 5 miejscu w kraju. Najwięcej kwater prywatnych i agroturystycznych w strukturze obiektów noclegowych zanotowano w województwie pomorskim (ponad 41%), następnie w małopolskim, zachodniopomorskim oraz podlaskim.

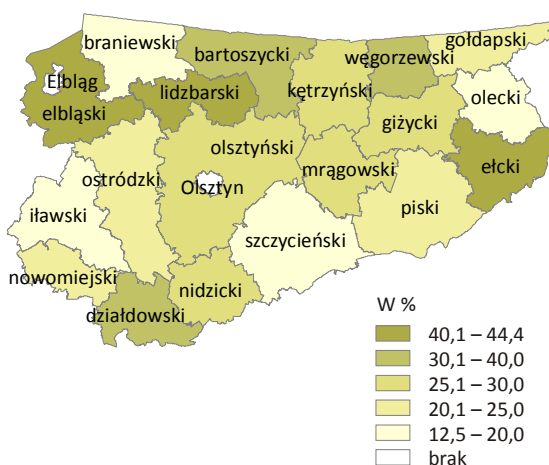
Około 41% pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych w województwie działało przez cały rok. W ostatnich latach odsetek ten utrzymywał się na podobnym poziomie.

Charakterystyka obiektów indywidualnego zakwaterowania w powiatach województwa warmińsko-mazurskiego wskazuje na duże terytorialne zróżnicowanie ich rozmieszczenia. W Olsztynie i Elblągu nie działały ani pokoje gościnne, ani kwatery agroturystyczne (o liczbie miejsc noclegowych 10 i więcej). Mały odsetek obiektów indywidualnych zanotowano w powiecie braniewskim, iławskim i szczywieńskim (niecałe 20%). Z kolei w lidzbarskim, ełckim i elbląskim odsetek pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych jest wyższy od przeciętnego w województwie.

Odsetek pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych według województw w 2014 r.

Odsetek pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych według powiatów w 2014 r.

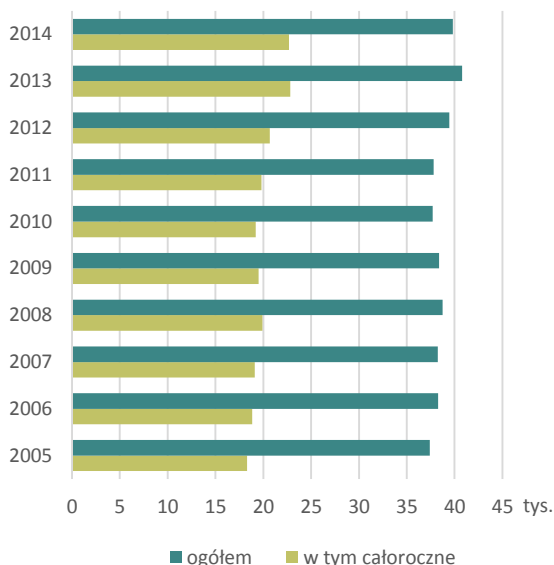
Miejsca noclegowe

Turystyczne obiekty noclegowe w województwie w 2014 r. dysponowały 39,8 tys. miejsc noclegowych. W stosunku do 2005 r. turyści mieli do dyspozycji o 2,4 tys. miejsc noclegowych więcej. Było ich jednak mniej niż w poprzednim roku (o 955).

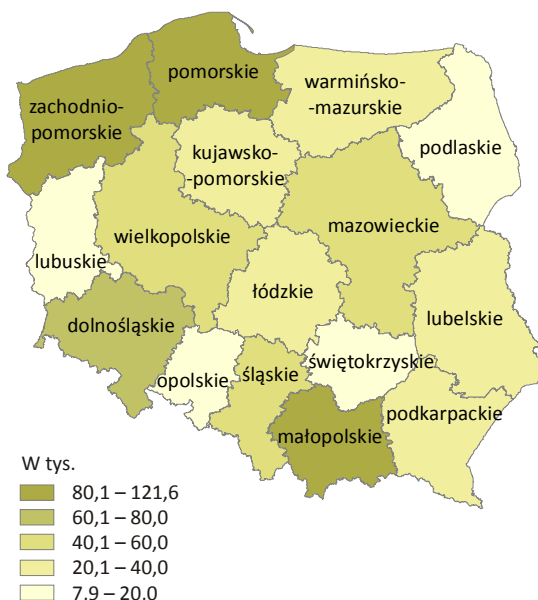
Ponad połowa (ok. 57%) miejsc noclegowych znajdowała się w obiektach całorocznych. W badanym okresie następował stały przyrost ich odsetka. W 2005 r. nie przekraczał on 50%. Z kolei w województwie dolnośląskim, śląskim, mazowieckim i łódzkim ponad 90% miejsc noclegowych przyjmowało turystów przez cały rok. Największy przyrost odsetka miejsc całorocznych zanotowano w kujawsko-pomorskim, podlaskim i łódzkim. Spadek zaobserwowano w zachodniopomorskim, małopolskim i pomorskim.

Na przestrzeni badanego okresu liczba miejsc noclegowych w regionie wzrosła, jednak w porównaniu do 2005 r. zanotowano obniżenie lokaty województwa z 5 na 8. Najwięcej miejsc noclegowych miały do zaoferowania obiekty w województwie zachodniopomorskim, pomorskim i małopolskim. Znaczny przyrost liczby oferowanych miejsc noclegowych nastąpił w świętokrzyskim, pomorskim i małopolskim. Jedynie w kujawsko-pomorskim liczba miejsc noclegowych uległa zmniejszeniu.

Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych w latach 2005–2014

Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych według województw w 2014 r.

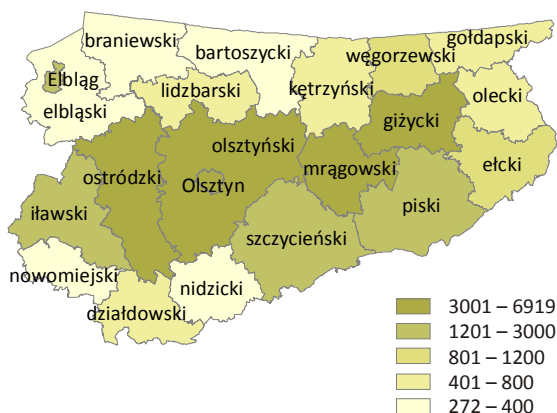
W województwie więcej miejsc noclegowych mieli do zaoferowania właściciele obiektów położonych w środkowej części obszaru – powiatach: mrągowskim, Olsztynie, giżyckim, olsztyńskim i ostródzkim. Z kolei w północno-zachodniej i południowo-zachodniej części województwa turyści mogli wybierać z mniejszej liczby miejsc noclegowych.

W porównaniu z 2012 r. w 10 powiatach zanotowano przyrost liczby miejsc noclegowych (największy w iławskim, oleckim i Elblągu), natomiast w pozostałych – spadek. W powiecie działowskim, elbląskim i etckim było ponad jedną czwartą miejsc mniej.

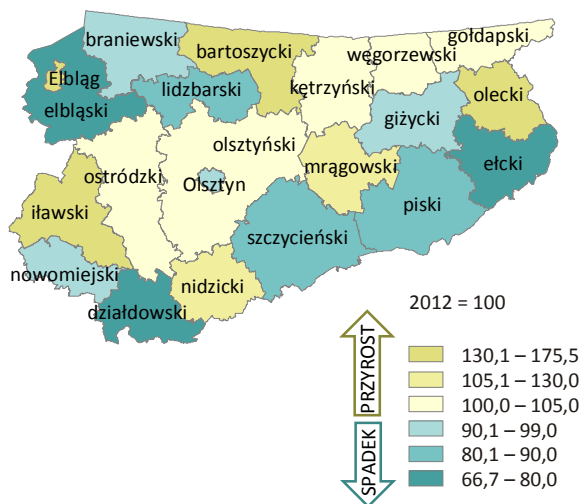
Pomimo, iż udział obiektów indywidualnych w strukturze wszystkich obiektów noclegowych w województwie wyniósł ok. 25%, to w strukturze miejsc noclegowych wszystkich obiektów, zaledwie 4,9% umiejscowionych było w pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych. Pod tym względem województwo zajęło 9 lokatę w kraju. Najwyższy odsetek miejsc w obiektach indywidualnych zanotowano w małopolskim i pomorskim (ponad 10%).

W 13 powiatach województwa odsetek miejsc w pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych był wyższy od średniej dla całego obszaru. Najwyższy zanotowano w bartoszyckim (16,6%), a także w lidzbarskim, węgorzewskim i elbląskim.

Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych według powiatów w 2014 r.

Zmiana liczby miejsc noclegowych w obiektach turystycznych według powiatów w latach 2012-2014

Gęstość bazy noclegowej

Nasylenie turystyczną bazą noclegową poszczególnych obszarów można porównywać przy pomocy wskaźnika gęstości bazy noclegowej według Charvata. Przeciętna liczba miejsc noclegowych w relacji do powierzchni w km² wyniosła w 2014 r. w województwie 1,6. Oznacza to, iż na każdy km² przypadają w województwie niecałe 2 miejsca noclegowe (6 lokata w kraju). Największą gęstość bazy noclegowej (ponad 5 miejsc na km²) zanotowano w małopolskim, pomorskim i zachodniopomorskim.

Największe nasycenie bazą noclegową zanotowano w miastach na prawach powiatu – Olsztynie (63) i Elblągu (16), a następnie w powiecie mrągowskim i giżyckim. Mniej niż 1 miejsce noclegowe na km² było w 11 powiatach województwa.

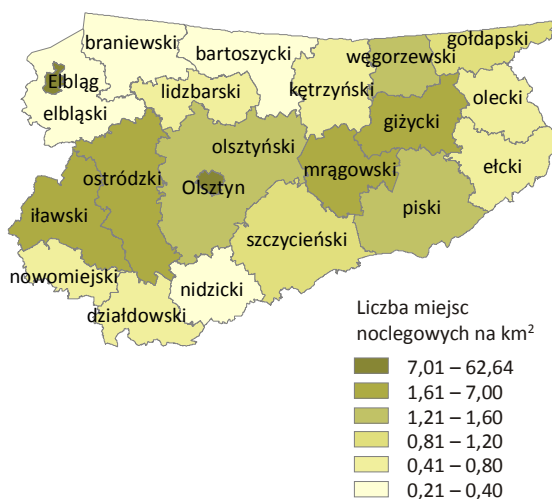
Gęstość bazy noclegowej określić można także przeliczając liczbę turystycznych obiektów noclegowych na 1000 km². W 2014 r. w województwie na 1000 km² przypadało 21 obiektów. Spośród innych województw najwyższą wartość wskaźnika zanotowano w małopolskim i pomorskim, natomiast najniższą – w podlaskim, mazowieckim i lubelskim.

W województwie najwyższy wskaźnik, podobnie jak w przypadku wskaźnika Charvata, zanotowano w Olsztynie i Elblągu. Najniższy – w bartoszyckim i braniewskim.

Gęstość bazy noclegowej według województw w 2014 r.

Gęstość bazy noclegowej według powiatów w 2014 r.

Funkcja turystyczna obszarów

Określeniu tego, czy dany obszar można uznać za teren turystyczny czy nie, może posłużyć wskaźnik funkcji turystycznej Baretje'a i Deferta. Województwo warmińsko-mazurskie w 2014 r. miało jedną z najwyższych wartości wskaźnika w kraju (za zachodniopomorskim i pomorskim) – na 1000 mieszkańców przypadało tu 28 miejsc noclegowych (w zachodniopomorskim 71, natomiast w pomorskim 42). Województwami o naj słabiej widocznej funkcji turystycznej były podlaskie, mazowieckie i lubelskie.

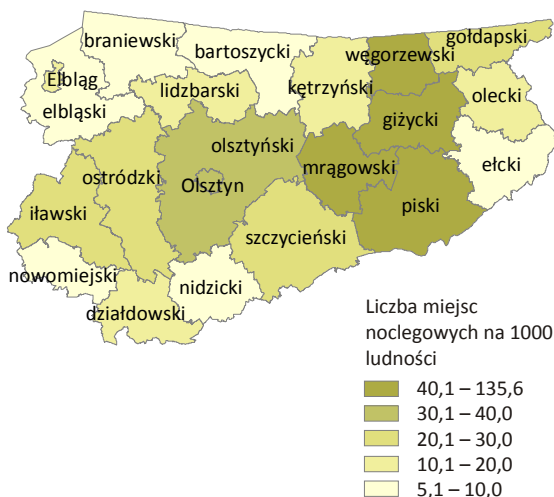
W porównaniu z 2005 r. lokata województwa nie zmieniła się. Natomiast wtedy najniższy wskaźnik funkcji turystycznych zanotowano dla województwa łódzkiego i świętokrzyskiego.

Najwyższy wskaźnik funkcji turystycznej w województwie miały te obszary, na których występuje dużo jezior i terenów sprzyjających do uprawiania turystyki – powiat mrągowski, giżycki, piski, węgorzewski, a także olsztyński i Olsztyn. Na 1000 mieszkańców przypadało niewiele miejsc noclegowych w powiatach: elbląskim, bartoszyckim i nowomiejskim. Podobna sytuacja miała miejsce w 2005 r. (nieznacznie zmieniła się tylko lokata wśród powiatów o najwyższej i najniższej wartości wskaźnika).

Wskaźnik funkcji turystycznej według województw w 2014 r.

Wskaźnik funkcji turystycznej według powiatów w 2014 r.

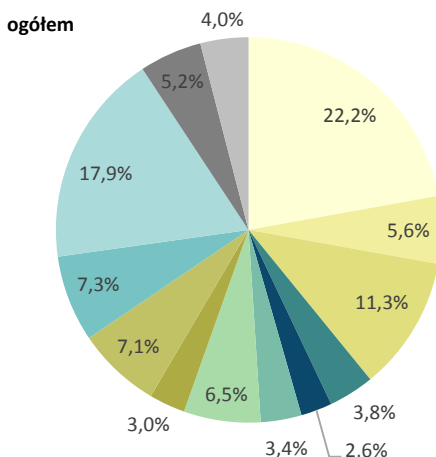
Różnorodność infrastruktury noclegowej

Infrastruktura noclegowa w województwie jest w dużym stopniu zróżnicowana. W strukturze turystycznych obiektów noclegowych największy udział w 2014 r. stanowiły hotele, kwatery agroturystyczne, inne obiekty hotelowe, pokoje gościnne (kwatery prywatne) oraz ośrodki wczasowe. Wśród obiektów całorocznych przeważały hotele (niemalże 40%). W następnej kolejności w strukturze znajdowały się inne obiekty hotelowe i kwatery agroturystyczne.

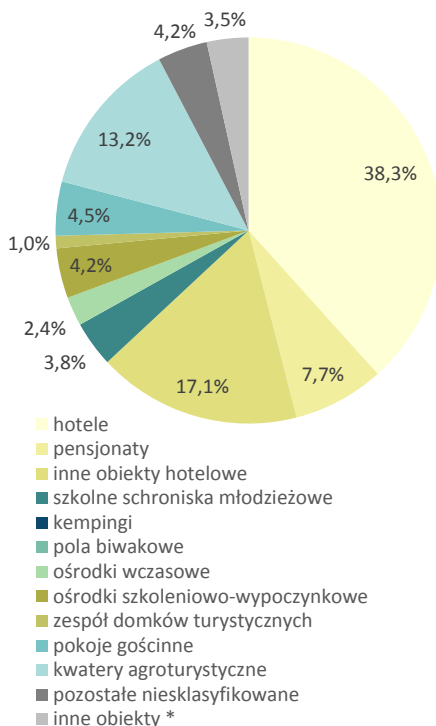
Wśród hoteli najwięcej było obiektów trzygwiazdkowych (37,3%) i dwugwiazdkowych (32,7%). W województwie funkcjonowały 4 hotele pięciogwiazdkowe (w 2005 r. nie było ani jednego).

Analiza struktury miejsc noclegowych wykazała, że obiektami dysponującymi największą liczbą miejsc noclegowych w warmińsko-mazurskim były hotele. Skupiały one niemalże 1/3 wszystkich miejsc. W następnej kolejności były zespoły domków turystycznych (13,3%), ośrodki wczasowe (8,9%), inne obiekty hotelowe (7,5%), ośrodki szkoleniowo-wypoczynkowe (6,4%), szkolne schroniska młodzieżowe (4,2%), kempingi (3,7%), pola biwakowe (3,5%), kwatery agroturystyczne (3,4%) oraz pensjonaty (2,4%).

Struktura turystycznych obiektów noclegowych w 2014 r. (w %)

w tym całoroczne

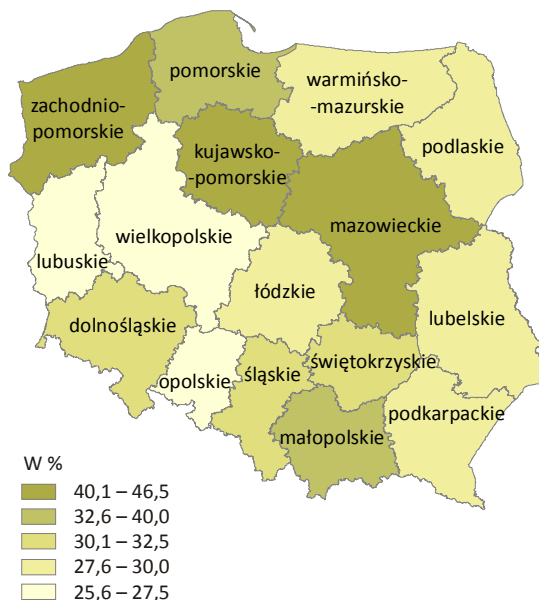
* Motele, domy wycieczkowe, schroniska młodzieżowe, domy pracy twórczej, hostele, zakłady uzdrowiskowe, ośrodki kolonijne.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych

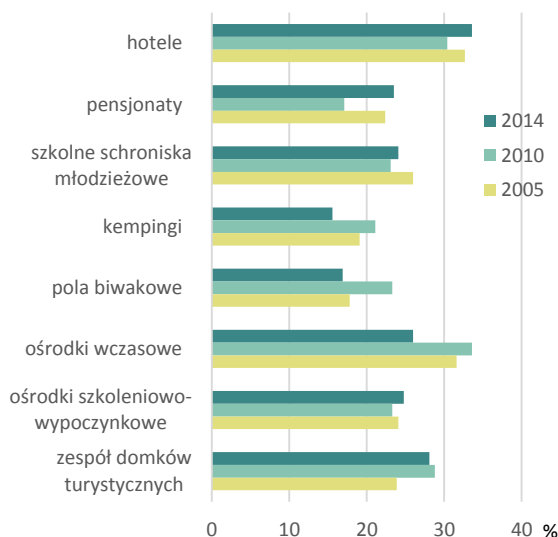
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych pozwala na określenie, jaki odsetek miejsc w obiektach noclegowych jest wykorzystany, a na ile miejsc w ciągu roku nie ma zapotrzebowania. W 2014 r. przeciętny wskaźnik dla województwa wyniósł 29,1%, co oznacza, iż niecała 1/3 miejsc noclegowych była wynajmowana turystom. Był on nieco niższy niż w 2005 r., jednakże jego wartość od 2012 r. rośnie. Na tle pozostałych województw warmińsko-mazurskie zajęło 11 pozycję. Jeszcze niższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych odnotowano w podlaskim, łódzkim, lubuskim, wielkopolskim i opolskim. Najwyższy – w zachodniopomorskim, kujawsko-pomorskim i mazowieckim.

Wskaźnik przekraczający wartość średnią w województwie odnotowały hotele (33,6%). Natomiast najmniej wykorzystane były kwatery agroturystyczne, motele, kempingi, pola biwakowe oraz pokoje gościnne (od 12% do 18%). W porównaniu z 2005 r. zwiększyło się wykorzystanie domków turystycznych, nieznacznie hoteli, pensjonatów oraz ośrodków szkoleniowo-wypoczynkowych. Mniejsze było wykorzystanie m.in. ośrodków wczasowych oraz kempingów.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych według województw w 2014 r.

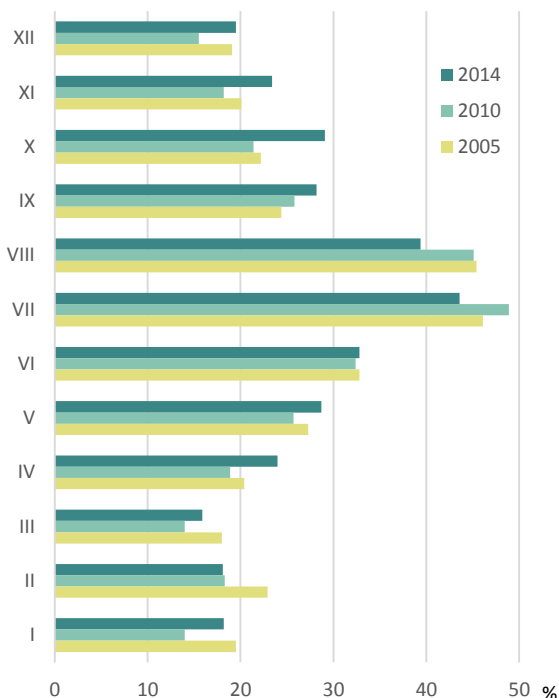
Stopień wykorzystania miejsc noclegowych według wybranych typów obiektów w latach 2005, 2010 i 2014

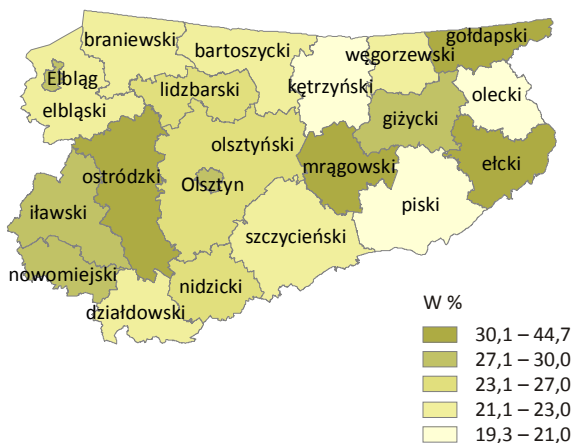
Najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych zanotowano w miesiącach wakacyjnych – lipcu, sierpniu (ponad 45%) i czerwcu (ok. 33%). Miejsca noclegowe w najniższym stopniu wykorzystane były w marcu, grudniu oraz styczniu (od 18% do 20%). W porównaniu z 2005 r. wykorzystanie miejsc noclegowych w lipcu i w sierpniu, a także w lutym, zmniejszyło się. Zauważalne jest natomiast zwiększenie stopnia wykorzystania miejsc noclegowych od września do grudnia oraz w kwietniu.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych powyżej średniej wojewódzkiej zanotowano w powiecie gołdapskim (ok. 45%), a także w ostródzkim, mrągowskim, ełckim i Elblągu. Znaczny niewykorzystany potencjał noclegowy pozostawał w powiecie oleckim, piskim (stopień wykorzystania miejsc noclegowych wyniósł ponad 19%), a także w kętrzyńskim, bartoszyckim, braniewskim, węgorzewskim oraz szczycieńskim.

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych według miesiący w latach 2005, 2010 i 2014

Stopień wykorzystania miejsc noclegowych w obiektach turystycznych według powiatów w 2014 r.

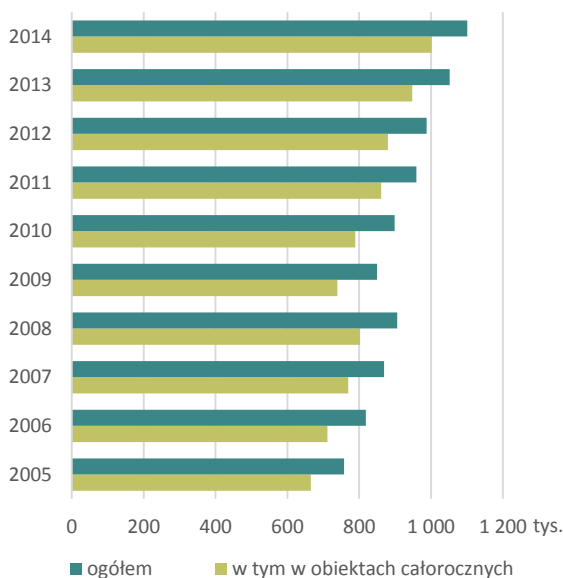
Korzystający z noclegów

Wyniki badań statystyki publicznej wykazują, iż z noclegów w obiektach turystycznych (posiadających 10 i więcej miejsc noclegowych) w województwie warmińsko-mazurskim z roku na rok korzystało coraz więcej turystów. W 2014 r. z bazy noclegowej skorzystało 1 101,2 tys. osób (o ok. 45% więcej niż w 2005 r.). Ponad 90% korzystających wybrało obiekty funkcjonujące przez cały rok.

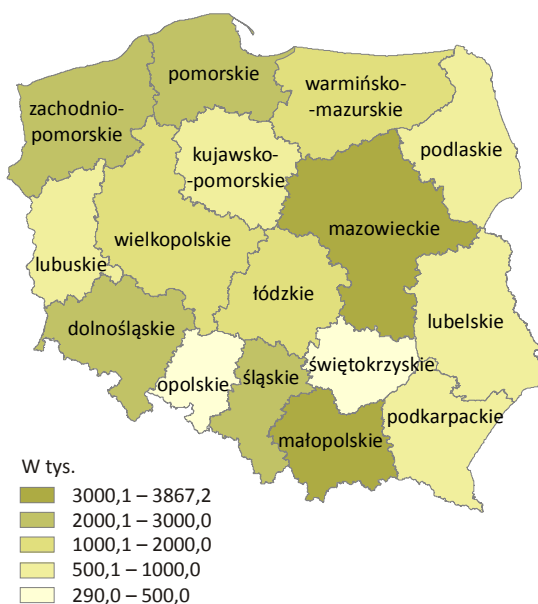
Analizując dane dotyczące turystyki w województwie na tle pozostałych obszarów kraju należy odnotować, że w 2014 r. warmińsko-mazurskie przyjęło zaledwie 4,4% wszystkich korzystających z obiektów turystycznych w Polsce. Wynika z tego, iż nie jest to region najczęściej wybierany jako cel wypoczynku turystycznego. Należy pamiętać, iż badaniom bazy noclegowej nie podlegają małe obiekty noclegowe, które posiadają mniej niż 10 miejsc noclegowych oraz że statystyka bada tylko turystów, którzy korzystali z noclegów.

W 2014 r. pod względem liczby korzystających z noclegów województwo uplasowało się na 9 miejscu. Najwięcej korzystających zanotowano w mazowieckim i małopolskim, a następnie w dolnośląskim, zachodniopomorskim i pomorskim. Najrzadziej turyści nocowali w opolskim i świętokrzyskim.

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych w latach 2005–2014

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych według województw w 2014 r.

Turyści przyjeżdżający do województwa, a także turyści zamieszkujący w województwie, najczęściej korzystali z noclegów w obiektach zlokalizowanych w powiecie mrągowskim, Olsztynie, powiecie giżyckim i ostródzkim. Najmniej turystów nocowało w powiecie nowomiejskim, nidzickim i oleckim.

Warmińsko-mazurskie nie znajdowało się również w czołówce wśród pozostałych województw pod względem liczby korzystających z pokoi gościnnych i kwater agroturystycznych. W 2014 r. z miejsc noclegowych w tych obiektach skorzystało ok. 17 tys. osób (9 lokata w kraju). Największa liczba osób preferujących ten rodzaj zakwaterowania wybierała małopolskie i pomorskie.

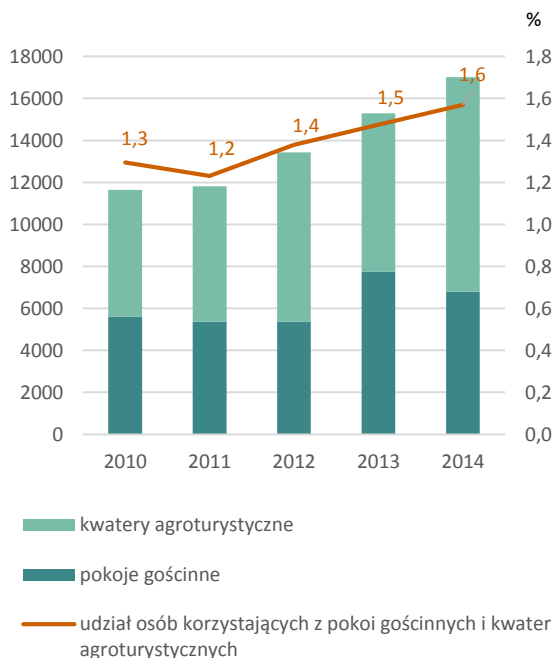
Od 2011 r. zauważalny jest jednak stały przyrost liczby korzystających z noclegów w turystycznych obiektach indywidualnego zakwaterowania (zwłaszcza w kwaterach agroturystycznych). Odsetek osób nocujących w tego typu obiektach nie jest duży (1,6%), jednak rośnie.

Kwaterę prywatną lub agroturystyczną najczęściej jako miejsce noclegu wybierali w 2014 r. turyści w powiecie giżyckim, olsztyńskim i mrągowskim. Nieznaczny był z kolei odsetek nocujących w prywatnej bazie noclegowej w nowomiejskim, braniewskim i elbląskim. W Olsztynie i Elblągu brak było takich obiektów.

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych według powiatów w 2014 r.

Korzystający z noclegów w pokojach gościnnych i kwaterach turystycznych w latach 2010–2014

Rozwój bazy noclegowej

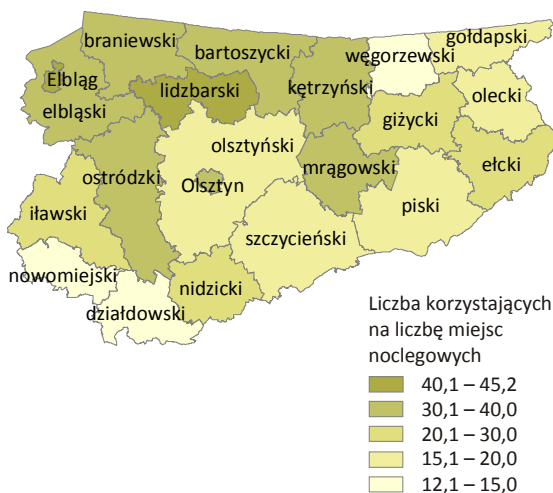
Określenie ilu turystów korzystających w ciągu roku z noclegów przypada na liczbę miejsc noclegowych na określonym obszarze pozwala na wyznaczenie stopnia rozwoju bazy noclegowej. W województwie w 2014 r. na jedno miejsce noclegowe przypadało niewielu korzystających – 28 osób. Jeszcze niższy wskaźnik zanotowano w zachodniopomorskim i pomorskim. Jako że obszary te charakteryzują się wysokim poziomem funkcji turystycznej, niski wskaźnik rozwoju bazy noclegowej można uznać za destymulantę – im niższe przyjmuje wartości, tym opisywane zjawisko jest korzystniejsze. Niewielka liczba korzystających, przypadających na jedno miejsce noclegowe, może świadczyć o łatwiejszej dostępności infrastruktury turystycznej i znacznym rozwoju bazy noclegowej.

Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej przyjął najniższe wartości dla powiatu nowomiejskiego (12 korzystających na 1 miejsce), działdowskiego (13) i węgorzewskiego (15). Najwyższe wartości zanotowano w Elblągu, powiecie lidzbarskim i ostródzkim. W Elblągu i powiecie ostródzkim wielkość wskaźnika wynika również z dużej liczby korzystających (dodatkowo zanotowano tam dużą gęstość bazy noclegowej i wysoki stopień wykorzystania miejsc noclegowych).

Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej według województw w 2014 r.

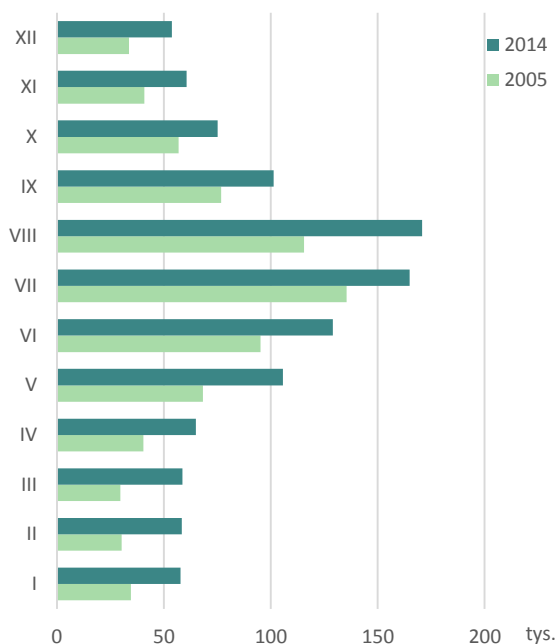
Wskaźnik rozwoju bazy noclegowej według powiatów w 2014 r.

Sezonowość popytu turystycznego

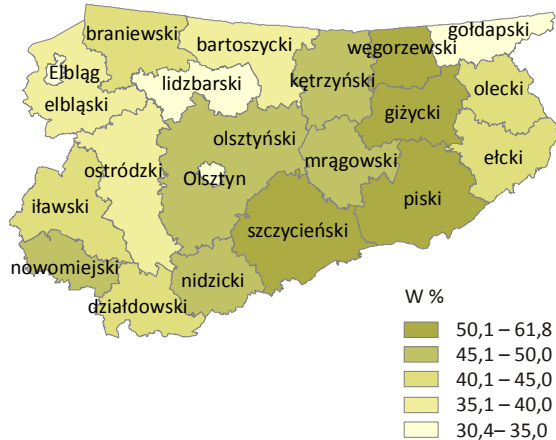
Popyt turystyczny cechuje się sezonowością, czyli zmianami wielkości ruchu turystycznego w czasie. Sezony turystyczne kształtują się odmiennie dla poszczególnych regionów Polski. Turyści odwiedzający województwo warmińsko-mazurskie w 2014 r. korzystali z noclegów głównie w okresie od maja do września. Wiązało się to nie tylko z przypadającym na te miesiące okresem wakacyjno-urlopowym oraz korzystnymi warunkami pogodowymi, ale również ze specyfiką i walorami regionu sprzyjającymi wypoczynkowi w okresie letnim. Należy jednak zauważyć, że pomimo sezonowości turystyki liczba korzystających z noclegów była we wszystkich miesiącach 2014 r. większa niż w analogicznych miesiącach 2005 r.

Korzystający z noclegów w obiektach turystycznych według miesięcy w latach 2005 i 2014

Jak wspomniano wcześniej, w miesiącach wakacyjnych – czerwcu, lipcu i sierpniu zanotowano najwyższy stopień wykorzystania miejsc noclegowych w województwie. W tym czasie z noclegów korzystało aż 42% wszystkich turystów wybierających wypoczynek w warmińsko-mazurskim. W niektórych powiatach województwa ta sezonowość jest jeszcze bardziej widoczna. Odsetek korzystających z noclegów w czerwcu, lipcu i sierpniu wyniósł aż 62% w powiecie węgorzewskim, 59% w szczycieńskim, 56% w piskim, 51% w giżyckim.

Odsetek korzystających z noclegów w czerwcu, lipcu i sierpniu według powiatów w 2014 r.

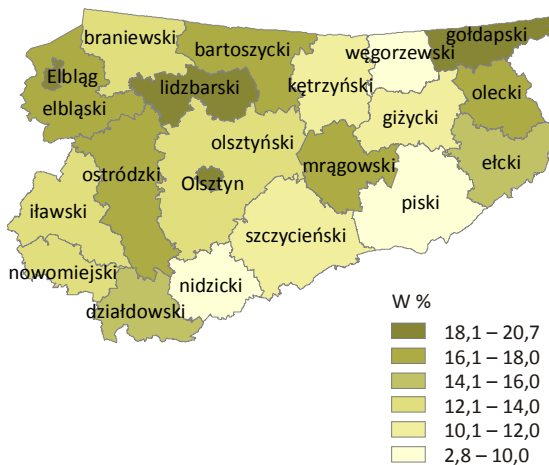

Oznacza to, iż na te tereny ponad połowa osób przyjeżdża latem, natomiast mniej osób korzystało z noclegów w pozostałe miesiące roku.

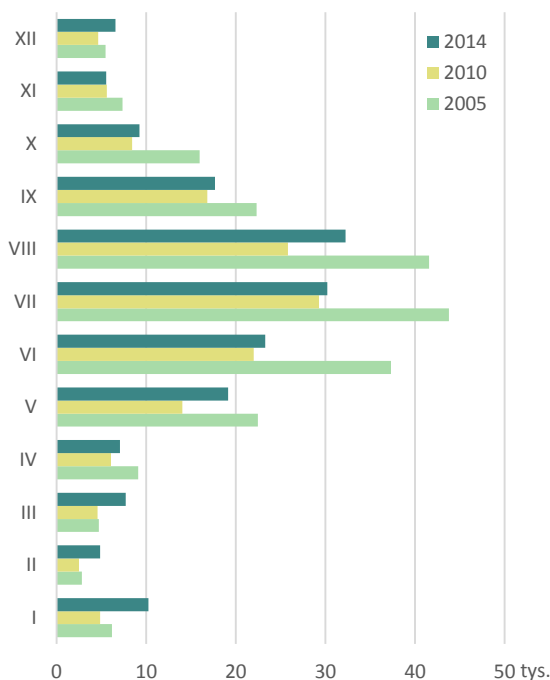
Z kolei bardziej wyrównany popyt turystyczny cechuje Olsztyn, powiat lidzbarski, Elbląg oraz powiat gołdapski. Są to również powiaty, w których duży odsetek osób korzystało z noclegów w zimę – w grudniu, styczniu i lutym (ponad 18% wszystkich korzystających, a w Olsztynie nawet ponad 20%). W okresie zimowym bardzo mało korzystających nocowało w obiektach turystycznych umiejscowionych w powiecie nidzickim, węgorzewskim i piskim.

Należy zauważyć, iż w województwie warmińsko-mazurskim w 2014 r. skorzystało z noclegów o 1/5 mniej turystów zagranicznych niż w 2005 r. Spadek liczby zagranicznych turystów następował do 2010 r., natomiast w ostatnich czterech latach widoczny jest powolny przyrost. Ta tendencja była widoczna zwłaszcza w okresach wakacyjnych. W czerwcu 2014 r. było aż o 14,0 tys. osób mniej, w lipcu o 13,6 tys., w sierpniu o 9,3 tys. Nieznaczny przyrost widoczny jest natomiast w porównaniu z poprzednimi latami. Z kolei więcej niż w 2005 r. turystów zagranicznych decydowało się na nocleg w województwie poza sezonem – zwłaszcza w trzech pierwszych miesiącach roku. To samo zjawisko zaobserwowano także w porównaniu z 2013 r.

Odsetek korzystających z noclegów w grudniu, styczniu i lutym według powiatów w 2014 r.

Turyści zagraniczni korzystający z noclegów w obiektach turystycznych według miesięcy w latach 2005, 2010 i 2014

Gęstość ruchu turystycznego

Kolejnym wskaźnikiem, pozwalającym na określenie charakteru województwa pod kątem zjawisk turystycznych jest wskaźnik gęstości ruchu turystycznego. Pozwala on na ustalenie, ile osób korzysta z noclegów w ciągu roku na określonym obszarze (mierzonym w km²), czyli na jakich terenach nocuje większa liczba turystów, a które są bardziej kameralne.

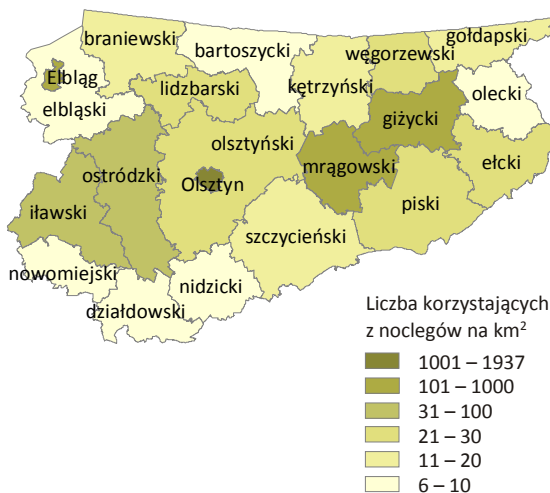
Ze względu na fakt, iż warmińsko-mazurskie jest jednym z największych województw w kraju, gęstość ruchu turystycznego nie jest nadmierna. Na 1 km² w 2014 r. przypadało 46 osób korzystających z noclegów. Niższy wskaźnik zanotowano tylko w pięciu województwach: lubuskim, świętokrzyskim, opolskim, lubelskim i podlaskim. Największa gęstość ruchu turystycznego obserwowana była w małopolskim, śląskim, dolnośląskim i pomorskim.

W województwie wysoki wskaźnik gęstości ruchu turystycznego zanotowano w Olsztynie i Elblągu ze względu na ich miejski charakter i dużą liczbę przyjeżdżających, a poza miastami w powiatach mrągowym, giżyckim i ostródzkim. Mała liczba korzystających z noclegów na km² widoczna była w powiecie nowomiejskim, nidzickim i elbląskim.

Wskaźnik gęstości ruchu turystycznego według województw w 2014 r.

Wskaźnik gęstości ruchu turystycznego według powiatów w 2014 r.

Udzielone noclegi

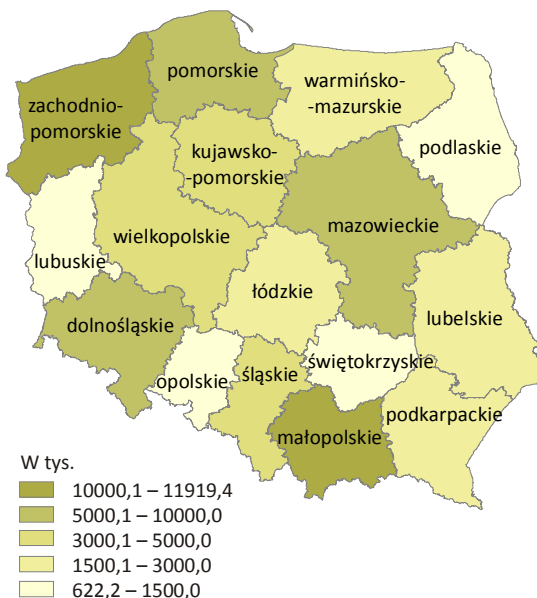
W 2014 r. w warmińsko-mazurskim udzielono niemalże 2,8 mln noclegów (o ok. 37% więcej niż w 2005 r.). Pod względem liczby udzielonych noclegów województwo uplasowało się na 9 miejscu w kraju (podobnie jak w ostatnich latach). Najwięcej noclegów udzieliły obiekty turystyczne w województwie zachodniopomorskim, małopolskim oraz pomorskim.

Udział noclegów udzielonych turystom zagranicznym w województwie wyniósł 15,3%. Mniejsza liczba korzystających z noclegów niż w 2005 r. skutkowałą mniejszą liczbą noclegów im udzielonych. W ostatnich latach rosła liczba noclegów udzielonych cudzoziemcom.

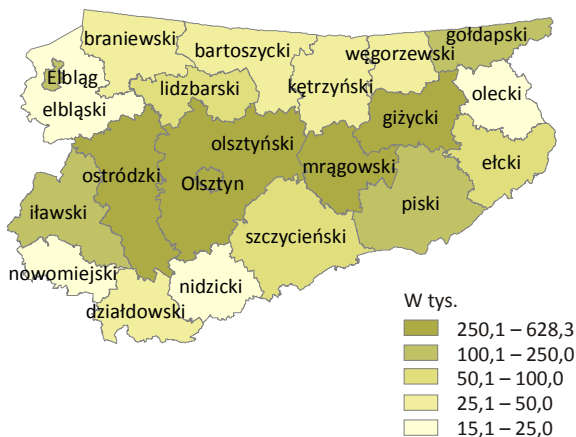
W województwie w 2014 r. najwięcej noclegów udzielono w obiektach turystycznych powiatu mrągowskiego, Olsztyna, powiatu ostródzkiego i giżyckiego. Z kolei najmniej noclegów udzielono w powiatach nidzickim, nowomiejskim i oleckim.

Warmińsko-mazurskie objęło 7 lokatę w kraju pod względem liczby noclegów udzielonych w obiektach indywidualnego zakwaterowania. Natomiast w województwie większą liczbę noclegów w tych obiektach zaobserwowano w powiecie giżyckim i mrągowskim, a także olsztyńskim, działdowskim oraz lidzbarskim.

Udzielone noclegi w obiektach turystycznych według województw w 2014 r.

Udzielone noclegi w obiektach turystycznych według powiatów w 2014 r.

Długość pobytu turystów

Porównanie liczby osób korzystających z miejsc noclegowych w obiektach turystycznych z liczbą udzielonych noclegów pozwala na określenie średniej długości pobytu w obiektach turystycznych. W warmińsko-mazurskim w 2014 r. przeciętny pobyt w obiekcie turystycznym obejmował 3 noclegi. Najdłuższe pobyty odnotowano w województwie zachodniopomorskim (ponad 5 noclegów), kujawsko-pomorskim i pomorskim, a najkrótsze w mazowieckim, podlaskim, wielkopolskim i łódzkim (niecałe 2 noclegi). Turyści zagraniczni przebywali w województwie przeciętnie ok. 2 dni.

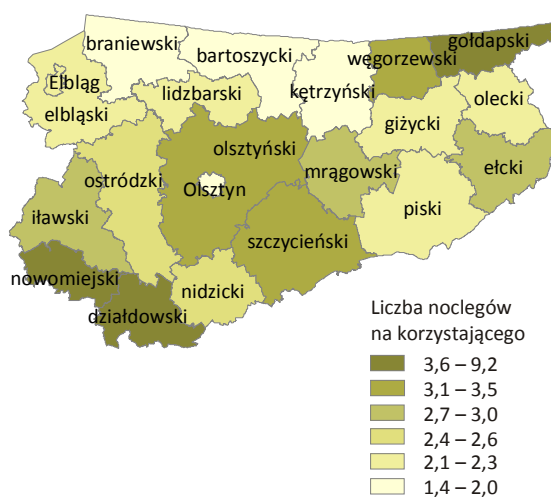
Rozpatrując długość pobytu turystów w poszczególnych powiatach okazuje się, że w 2014 r. odwiedzający województwo najwięcej czasu spędzili w powiecie gołdapskim (ok. 9 dni), głównie za sprawą funkcjonującego w nim zakładu uzdrowskiego. Średnio ponad 3 noclegi wykupili turyści w powiecie nowomiejskim, działdowskim, węgorzewskim, szczycieńskim i olsztyńskim. Najkrótsze, jednodniowe pobyty odnotowano w powiecie kętrzyńskim, a trwające niecałe 2 dni – w Olsztynie i powiecie braniewskim.

Nieco dłużej (4 noclegi) przebywali turyści w pokojach gościnnych i kwaterach agroturystycznych (podobnie jak w kraju).

Długość pobytu turystów w obiektach noclegowych według województw w 2014 r.

Długość pobytu turystów w obiektach noclegowych według powiatów w 2014 r.

Intensywność ruchu turystycznego

Intensywność ruchu turystycznego w poszczególnych obszarach Polski można zbadać przy wykorzystaniu wskaźników intensywności ruchu turystycznego. Wskaźnik według Schneidera bierze pod uwagę stosunek liczby korzystających z noclegów w ciągu roku do liczby mieszkańców. Wskaźnik według Charvata bada stosunek liczby udzielonych noclegów w ciągu roku do liczby mieszkańców.

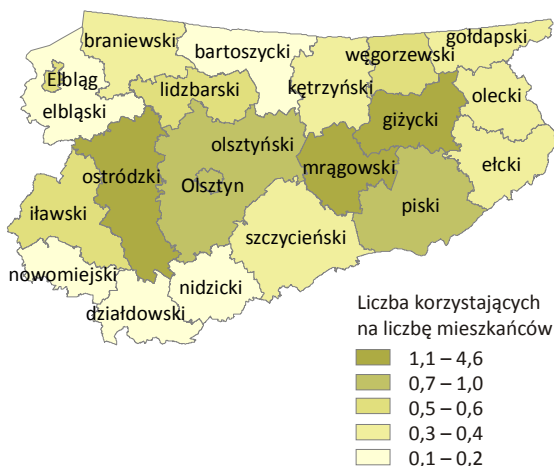
Na każdych 10 mieszkańców w 2014 r. w województwie przypadało 8 osób korzystających z noclegów w obiektach turystycznych (5 lokata w kraju za zachodniopomorskim, małopolskim, pomorskim oraz dolnośląskim). Najmniejsza intensywność ruchu turystycznego miała natomiast miejsce w opolskim, lubelskim i świętokrzyskim.

Wskaźnik według Schneidera liczony dla powiatów województwa wskazuje te obszary, gdzie w 2014 r. intensywność ruchu turystycznego była wyższa od średniej – czyli powiaty mrągowski, giżycki, ostródzki, Olsztyn i piski. Najmniej, czyli zaledwie 1 korzystający przypadał na 10 mieszkańców powiatu nowomiejskiego i działdowskiego.

Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego Schneidera według województw w 2014 r.

Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego Schneidera według powiatów w 2014 r.

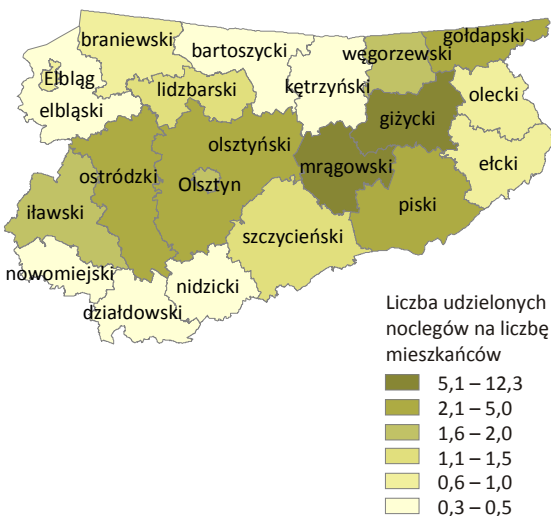
Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego według Charvata w dużym stopniu potwierdza wyniki poprzedniego miernika. Województwa o największej intensywności to zachodniopomorskie (na 10 mieszkańców przypadało 69 noclegów udzielonych turystom), pomorskie, małopolskie i dolnośląskie. Warmińsko- mazurskie, w którym na 10 mieszkańców przypadało 19 noclegów, objęło 5 lokatę. Najmniejszy wskaźnik zanotowano dla województwa opolskiego, lubelskiego i łódzkiego.

Powiaty, gdzie duża liczba noclegów przypadała na liczbę mieszkańców to mrągowski (123 noclegi na 10 mieszkańców), a także giżycki (51), gołdapski (41) i ostródzki (28). Mniej niż 1 nocleg na mieszkańca przypadał w dziewięciu powiatach województwa. Najniższy wskaźnik według Charvata zanotowano w powiecie nowomiejskim, elbląskim, bartoszyckim i nidzickim.

Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego Charvata według województw w 2014 r.

Wskaźnik intensywności ruchu turystycznego Charvata według powiatów w 2014 r.

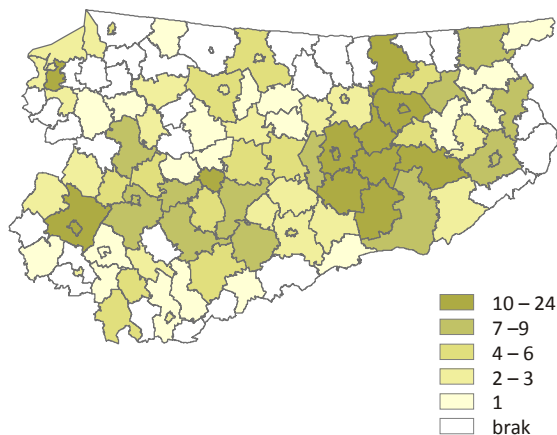
Gminne zróżnicowanie turystyki

Analiza gminnego rozmieszczenia obiektów infrastruktury turystycznej w województwie warmińsko-mazurskim wykazuje znaczne jej zróżnicowanie w poszczególnych obszarach. Największe skupisko miejsc noclegowych było w 2014 r. w stolicy regionu. W Olsztynie do dyspozycji turystów było 5,5 tys. miejsc noclegowych usytuowanych w 23 obiektach noclegowych. Obiekty te skupiały 13,8% miejsc noclegowych w województwie.

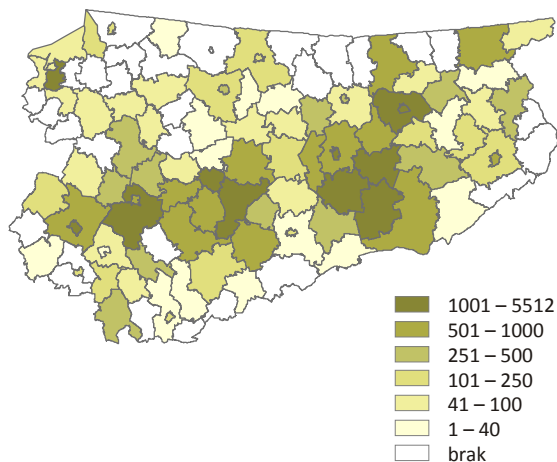
Poza stolicą województwa największą liczbę obiektów i zarazem miejsc noclegowych skupiały gminy położone głównie w sąsiedztwie mazurskich jezior. Najwięcej miejsc noclegowych do dyspozycji turystów było w gminie Mikołajki (7,8% wszystkich miejsc w województwie), a następnie w wiejskiej gminie Giżycko, Ruciane-Nida oraz miejskich gminach: Iława, Mrągowo, Giżycko i Elbląg, wiejskich – Piecki, Purda i Ostróda.

W województwie warmińsko-mazurskim w 2014 r. było 31 gmin, w których nie funkcjonował ani jeden turystyczny obiekt posiadający 10 i więcej miejsc noclegowych. Są to gminy położone przede wszystkim na krańcach województwa oraz w północno-wschodniej jego części.

Turystyczne obiekty noclegowe w gminach w 2014 r.

Miejsca noclegowe w obiektach turystycznych w gminach w 2014 r.

Zaplecze gastronomiczne

Dostępność infrastruktury turystycznej związana jest również z zapewnieniem w niej zaplecza gastronomicznego. W turystycznych obiektach noclegowych w 2014 r. czynnych było 458 obiektów gastronomicznych (o 8,5 % więcej niż w 2005 r.). Do dyspozycji turystów pozostawały 182 restauracje (w tym 116 w hotelach), 164 bary i kawiarnie (85 w hotelach), 73 stołówki i 39 punktów gastronomicznych. Od początku badanego okresu systematycznie rosła liczba restauracji oraz barów i kawiarni. Coraz mniej funkcjonowało stołówek. Liczba punktów gastronomicznych w porównaniu z 2005 r. pozostała niezmienną.

Liczba placówek gastronomicznych funkcjonujących w obiektach noclegowych ulokowała warmińsko-mazurskie na 8 miejscu w kraju. Jednakże aby sprawdzić w jakim stopniu istniejące obiekty noclegowe są wyposażone w zaplecze gastronomiczne, należy porównać liczbę obiektów i liczbę placówek. Okazuje się, iż niemalże w każdym obiekcie noclegowym w województwie funkcjonował obiekt gastronomiczny. Na 100 obiektów noclegowych przypadały 92 miejsca serwujące posiłki i napoje (4 pozycja w kraju za mazowieckim, kujawsko-pomorskim i łódzkim).

Obiekty gastronomiczne w latach 2005–2014

Obiekty gastronomiczne według województw w 2014 r.

Ruch graniczny

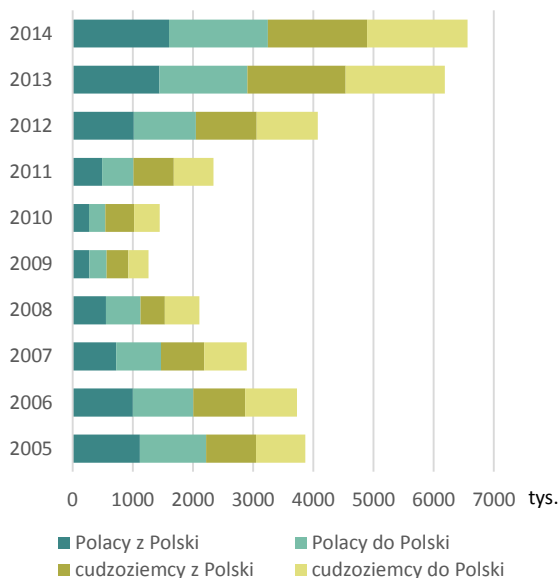
Według danych Straży Granicznej w 2014 r. na przejściach granicznych znajdujących się w województwie warmińsko-mazurskim dokonano niemalże 6,6 mln odpraw. Było to o ok. 70% więcej niż w 2005 r., a ponad trzykrotnie więcej niż w pierwszym roku po wstąpieniu Polski do strefy Schengen, czyli w 2008 r. Po 2008 r. zauważalne było zmniejszenie się liczby odpraw, potem jednak z roku na rok ruch graniczny był coraz bardziej intensywny.

Przez przejścia graniczne w warmińsko-mazurskim w 2014 r. wyjechało z kraju 1 601,4 tys. Polaków i 1 645,9 tys. cudzoziemców. Do kraju przybyło 1 647,1 tys. obywateli Polski i 1 671,0 tys. obywateli innych państw. Nieco intensywniejszy ruch na granicy zanotowano w trzecim kwartale.

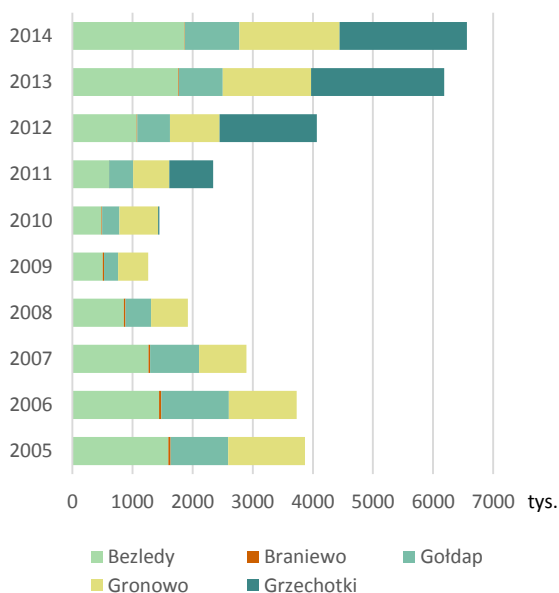
Najbardziej uczęszczane było przejście drogowe w Grzechotkach (uruchomione w 2010 r.), które koncentrowało 32,2% odpraw. Niemalże tak samo duży ruch graniczny osób zanotowano w Bezledach (28,4% odpraw), a następnie w Gronowie i Gołdapi. Przez kolejowe przejście graniczne w Braniewie granicę Polski z Rosją przekroczyło 8,4 tys. osób.

W porównaniu z 2008 r. ruch graniczny wzmógł się na wszystkich przejściach drogowych. Przekroczeń granicy drogą kolejową było natomiast ponad trzykrotnie mniej.

Ruch graniczny osób na granicy polsko-rosyjskiej w latach 2005–2014

Ruch graniczny osób na granicy polsko-rosyjskiej według przejść granicznych w latach 2005–2014

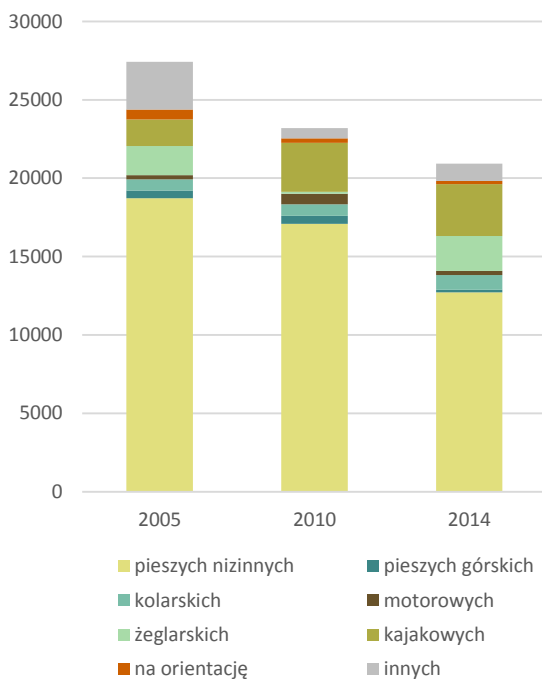

Działalność PTTK

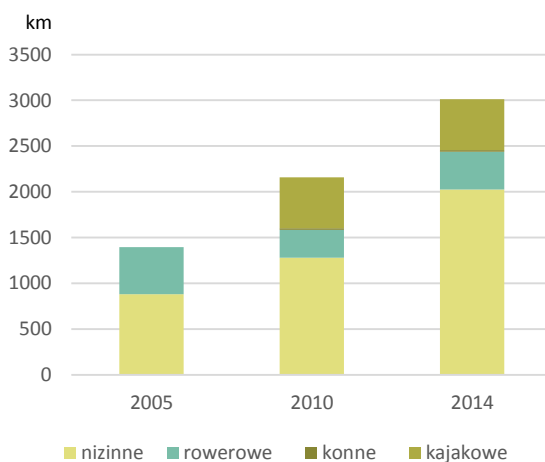
Najstarszą organizacją skupiającą turystów i krajoznawców, działającą w całym kraju, jest Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze (PTTK). W 2014 r. w województwie warmińsko-mazurskim do PTTK należało 1,8 tys. osób. W ciągu roku PTTK zorganizowało 849 wycieczek, w tym 762 kwalifikowane (wymagające specjalnego przygotowania kondycyjnego i umiejętności posługiwania się sprzętem turystycznym) oraz 87 zwykłych. W wycieczkach wzięło udział 24,2 tys. osób. Wśród wycieczek i imprez kwalifikowanych największą popularnością cieszyły się piesze nizinne – ich uczestnicy stanowili 60,8% uczestników wszystkich wycieczek. Znaczną liczbę chętnych zgromadziły również wycieczki i imprezy kajakowe, żeglarskie oraz kolarskie.

Turyści mieli do dyspozycji w województwie ok. 3 tys. km szlaków turystycznych, oznakowanych przez PTTK (aż o 116,0% więcej niż w 2005 r.). Amatorzy wycieczek pieszych, stanowiący w warmińsko-mazurskim największą grupę, mogli korzystać z ok. 2 tys. km szlaków nizinnych. Wielbiciele kolarstwa mieli do dyspozycji 413 km szlaków rowerowych, wioślowania – 556 km szlaków kajakowych, a jeździectwa – 14 km wytyczonych szlaków konnych.

Uczestnicy wycieczek i imprez w latach 2005, 2010 i 2014

Szlaki turystyczne w latach 2005, 2010 i 2014

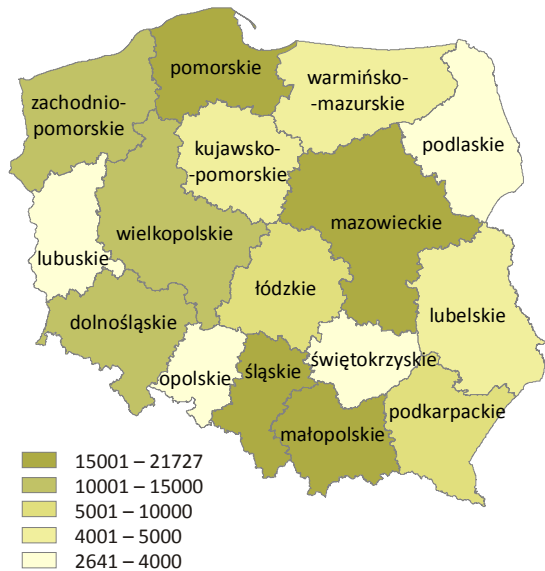
Rozwój przedsiębiorstw turystycznych

Rozwój turystyki związany jest między innymi z funkcjonowaniem i rozwojem podmiotów zajmujących się prowadzeniem obiektów noclegowych, miejsc krótkotrwałego zakwaterowania, pól kempingowych i namiotowych, restauracji i pozostałych placówek gastronomicznych, barów i firm cateringowych. W 2014 r. liczba podmiotów zajmujących się wymienioną działalnością (sklasyfikowaną w rejestrze REGON jako zakwaterowanie i gastronomia) wynosiła 3,6 tys. Ponadto 407 podmiotów prowadziło działalność związaną z turystyką (działalność organizatorów turystyki, pośredników i agentów turystycznych oraz pozostałą działalność usługową w zakresie rezerwacji i działalności z nią związane).

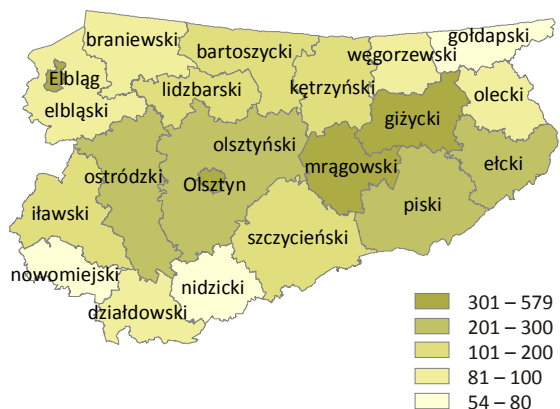
Łącznie działalnością turystyczną w województwie zajmowało się ok. 4 tys. podmiotów (12 lokata w kraju, mniej było tylko w lubuskim, opolskim, świętokrzyskim i podlaskim). Najwięcej przedsiębiorstw turystycznych działało w mazowieckim, śląskim i małopolskim.

W województwie najwięcej podmiotów turystycznych funkcjonowało na terenach, które są częstym celem podróży turystów – w Olsztynie, powiecie mrągowskim, Elblągu i powiecie giżyckim.

Podmioty gospodarcze prowadzące działalność turystyczną według województw w 2014 r.

Podmioty gospodarcze prowadzące działalność turystyczną według powiatów w 2014 r.

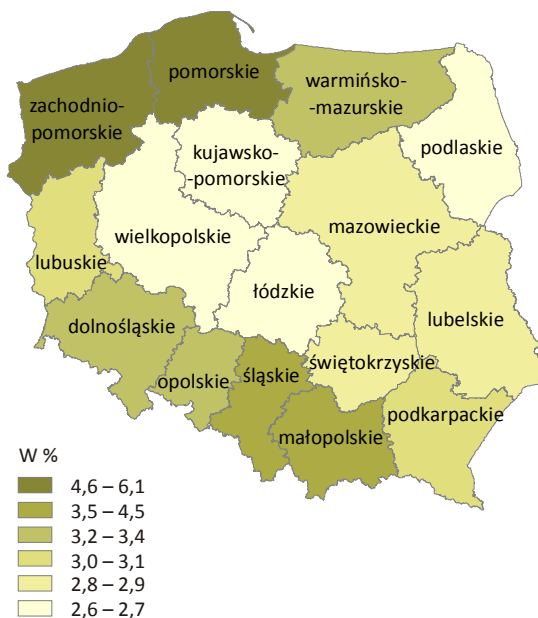

Udział przedsiębiorstw turystycznych w liczbie wszystkich podmiotów działających na danym terenie pozwala na określenie stopnia przedsiębiorczości turystycznej. W warmińsko-mazurskim odsetek przedsiębiorstw turystycznych w 2014 r. wyniósł 3,3% (tylko nieznacznie mniej od średniej w kraju równej 3,4%). Wyższy udział przedsiębiorstw turystycznych miały tylko cztery województwa – zachodniopomorskie, pomorskie, małopolskie i śląskie.

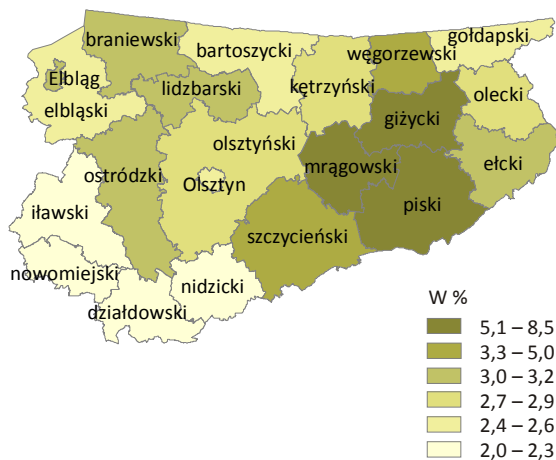
Wśród powiatów województwa największy odsetek przedsiębiorstw turystycznych zanotowano w mrągowskim (8,5%), a także w giżyckim i piskim (po ok. 6%). Nieznaczny odsetek podmiotów turystycznych widoczny był w południowo-zachodniej części województwa.

Rozwój przedsiębiorstw turystycznych badać można nie tylko przy wykorzystaniu wskaźnika udziału przedsiębiorstw turystycznych, ale i wskaźników: liczby przedsiębiorstw turystycznych w odniesieniu do liczby mieszkańców czy gęstości rozmieszczenia przedsiębiorstw turystycznych na km². Na 1000 mieszkańców w województwie przypadały ok. 3 podmioty turystyczne (w mrągowskim 8, giżyckim 6). Wskaźnik liczby podmiotów gospodarczych na 100 km² powierzchni województwa na poziomie 17 sklasyfikował warmińsko-mazurskie na przedostatnim miejscu wśród pozostałych województw.

Odsetek przedsiębiorstw turystycznych według województw w 2014 r.

Odsetek przedsiębiorstw turystycznych według powiatów w 2014 r.

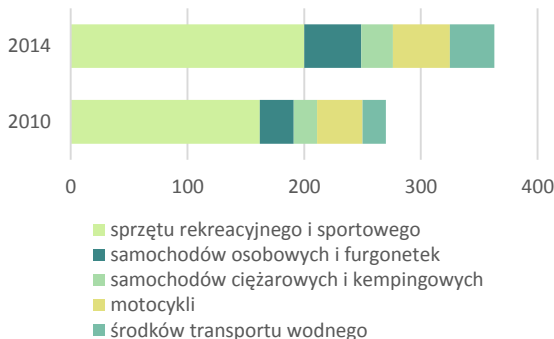

Wypożyczalnie

Do infrastruktury wspomagającej turystykę, z której mogą korzystać zarówno przyjezdni, jak i mieszkańcy województwa, zaliczyć można wypożyczalnie sprzętu rekreacyjnego i sportowego, samochodów osobowych i furgonetek, samochodów ciężarowych i kempingowych, motocykli czy środków transportu wodnego. W 2014 r. w województwie działały łącznie 363 takie wypożyczalnie (o 93 więcej niż w 2010 r.). Najwięcej było wypożyczalni sprzętu rekreacyjnego i sportowego (200).

Wiele wypożyczalni znajdowało się na terenie powiatów giżyckiego, Olsztyna, węgorzewskiego i mrągowskiego. Na terenach częściej uczęszczanych funkcjonowało więcej wypożyczalni sprzętu rekreacyjnego i sportowego (powiaty giżycki, mrągowski, węgorzewski, piski). Również na tych terenach funkcjonowało więcej wypożyczalni środków transportu wodnego. Wypożyczalnie samochodów ciężarowych i kempingowych oraz motocykli działały częściej w centrum województwa – w Olsztynie i powiecie olsztyńskim (mniej ich było w Elblągu, bartoszyckim, szczycieńskim, ełckim), a samochodów osobowych i furgonetek – w Olsztynie, Elblągu i powiecie ostródzkim.

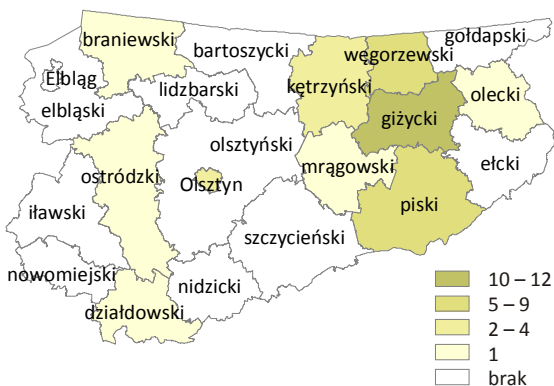
Wypożyczalnie w latach 2010 i 2014

Wypożyczalnie sprzętu rekreacyjnego i sportowego według powiatów w 2014 r.

Wypożyczalnie środków transportu wodnego według powiatów w 2014 r.

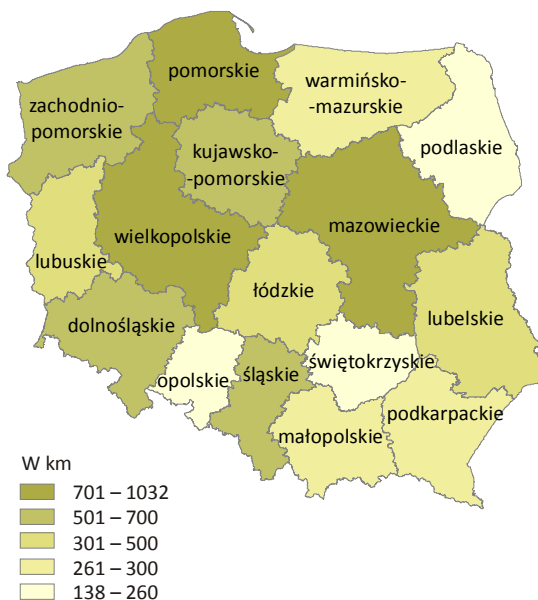

Ścieżki rowerowe

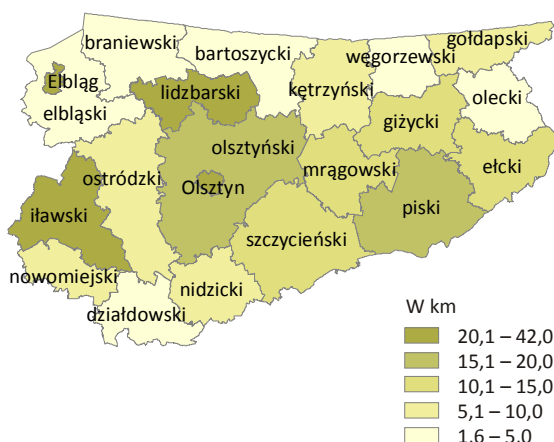
Do dyspozycji turystów i amatorów sportów rowerowych w 2013 r. w województwie warmińsko-mazurskim pozostawały 273 km ścieżek rowerowych. W porównaniu z pozostałymi województwami było ich stosunkowo mniej. Pod względem długości ścieżek rowerowych województwo zajęło 13 lokatę – przed opolskim, podlaskim i świętokrzyskim. Województwem o najdłuższej łącznej liczbie ścieżek rowerowych było wielkopolskie, posiadające niemalże czterokrotnie więcej ścieżek niż warmińsko-mazurskie. Dobrze przygotowaną infrastrukturę rowerową miały także mazowieckie i pomorskie.

W województwie powiatami o największej liczbie ścieżek rowerowych były: Olsztyn (42 km), iławski (41), Elbląg (36) i lidzbarski (21). Mniej niż 5 km długości ścieżek zanotowano w sześciu powiatach – działdowskim, elbląskim, oleckim, węgorzewskim, bartoszyckim i braniewskim.

Ścieżki rowerowe według województw w 2013 r.

Ścieżki rowerowe według powiatów w 2013 r.

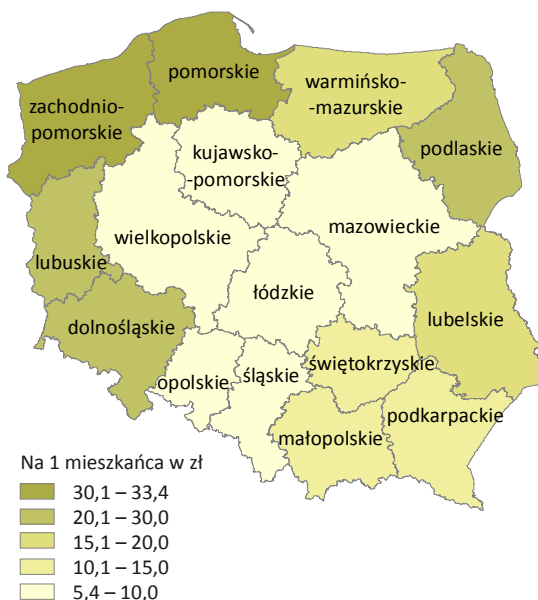

Wydatki samorządowe na działania turystyczne

Rozwój turystyki w regionie wspierają władze samorządowe, dlatego na działania w zakresie upowszechniania turystyki przeznaczają corocznie spore środki pieniężne. W 2013 r. na cele turystyczne (dział 630 klasyfikacji wydatków) w województwie wykorzystano 24 810 tys. zł (łącznie z budżetu województwa, budżetów powiatów, miast na prawach powiatu i gmin). W przeliczeniu na 1 mieszkańca województwa było to 17 zł (nieco więcej niż średnia w kraju, równa 14 zł na mieszkańca). Ponad dwukrotnie wyższe wydatki niż przeciętne dla kraju zanotowano w województwie pomorskim i zachodniopomorskim. Najniższe – w łódzkim, mazowieckim i śląskim (niecałe 7 zł).

Na działania turystyczne jednostki samorządu powiatowego (razem z miastami na prawach powiatu) i gminnego łącznie wydały 9 271 tys. zł. W przeliczeniu na 1 mieszkańca było to ok. 6 zł. Dużo więcej od przeciętnej na turystykę wydały władze powiatu piskiego (42 zł w przeliczeniu na mieszkańca powiatu), iławskiego (19), ostródzkiego (15), mrągowskiego (14) i lidzbarskiego (11). Z kolei z budżetu powiatowego i gminnego najniższe kwoty przeznaczono na turystykę w powiecie węgorzewskim, kętrzyńskim, Olsztynie, giżyckim, nidzickim, oleckim.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na działania turystyczne według województw w 2013 r.

Wydatki jednostek samorządu terytorialnego na działania turystyczne według powiatów w 2013 r.

